Lodzer Tageblat № 185

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פרייז 15 גראשען

לאדזשער טאגעבלאט

היינט 6 זייטען.

25-טער יאהרגאנג ‖ 9. sierpnia 1932 ‖ דינסטאג, ו' מנחם אב תרצ"ב ‖ רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47

הכנות צו שאפען א נייע רעגירונג אין דייטשלאנד

קאנפערענצען צווישען פאפען שלייכער און היטלער.— הינדענבורג וויל א פאך-רעגירונג מיט'ן אנטייל פון היטלעריסטען. — היטלעריסטען דראהען מיט א אונברחמנות'דיגען קאמף אויב זיי וועלען נישט בעקומען דעם רייכסקאנצלער-אמט.

בערלין (סב.) פאר פאפען איז צוריקגעקומען קיין בערלין און היינט פריה האט ער אפגעהאלטען אין אינערן-מיניסטעריום א קאנפערענץ מכח פערפאסונגליכע די אויסערגעווענליכע פעראָרדנונגען צו בעקעמפען דעם פאליטישען טעראר. אין די אינפארמירטע קרייזען ווערט ערווארט, אז שוין היינט מארגען וועלען די דעקרעטען ארויסגעלאזט ווערען.

צוזאמען מיט פאפען'ס צוריקקומען האט זיך אנגעהויבען דער סעזאן פון קאנפערענצען, פון וועלכע עס וועט אפהענגען זיין דער כאראקטער און צוזאמענשטעל פון דער קינפטיגער דייטשער רעגירונג און דערמיט וועט אויפגעקלערט ווערען דער מצב אויף'ן פארלאמענטארישען באדען אין דייטשלאנד. היינט זענען פארגעקומען נישט-אפיציעלע געשפרעכען צווישען שלייכער און היטלער'ן, א פאקט, איז, אז די איצטיגע רעגירונג וועט אפילו ביי א רעקאנסטרוקציע ווייטער דערהאלטען דעם כאראקטער פון א פאך-רעגירונג. דאס ענטשפרעכט דעם וואונש פון פרעזידענט, מיט וועמענס וואונש די מאכגעבענדע פאקטארען רעכענען זיך זעהר שטארק. בשום אופן — שטרייכען אונטער די מאסגעבענדע פאקטארען, וועט דער אריינטריט פון די היטלעריסטען אין דער רעגירונג נישט קענען ענדערן דעם פאך-פאקטאר, וואס כאראקטעריזירט דעם קאבינעט. די אדורכגעפיהרטע אין די לעצטע וואכען רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט שלייכער—פאפען, וואלט געקענט פערזיכערן דער רעגירונג די אונטערשטיצונג פון דער גרעסטער פארלאמענטארישער גרופע. עס איז דעריבער פערשטענדליך דער אינטערעס, וואס רופט ארויס מכח דער שטעלונג פון די נאציאנאל-סאציאליסטען. דער „אנגריף" גיט א תשובה אויף דער דאזיגער פראגע: מיר נאציאנאל-סאציאליסטען זענען פרינציפיעל נעגנער אינטערעסירט אין דער רעגירונג. מיר פאדערן, מען זאל אנפערטרויען די דעציזיע וועגען דער ריכטונג פון קאבינעט. מיר ווארפען אפ א פארבינדונג קאבינעט פון פאלליטט. אויב מען וועט אונז איבערגעבען דעם רודער וועלען מיר אפענטפערן מיט א רוקזיכטלאזען קאמף. אין אינטערעס פון דייטשלאנד דארף מען זיך וואונשען, אז עס זאל פארקומען אהן קאמף. מיר שטרעבען, אז דער געגנער זאל דאס פערשטעהן.

ווי עס איז צו זעהן פרעטענדירען די היטלעריסטען אויף'ן אמט פון רייכסקאנצלער אין קאבינעט.

זונטאג אין דייטשלאנד: 23 אטענטאטען, 9 טויטע

היינט געהט ארויס אן אויסערגעוועהנליכער דעקרעט צו בעקעמפען דעם טעראר

בערלין (סב.) דער נעכטיגער זונטאג איז אין גאנץ דייטשלאנד אריבער אונטער'ן צייכען פון בלוטיגע פאליטישע אטאנטורעס.

רעוואלווער - שיסערייען זענען פארגעקומען אין די ערטער: גרויס-דיטערס היין (הינטער ברעסלוי), גרויס שיינ-נעמיץ (ביי ברעסלוי) קלעם (שלעזוויג) קאסעל, בונצלאו, סאשניצא, דארטמונד, רימער היטע, לוטפערדען, דאכען וואר-בורג און אטענהאוזען.

באמבעס האט מען געווארפען אין שווינדאו, האנאו, אין פראנקפורט אם מיין, אין אלשין, אין מאאביט (דינטער בערלין), מאגדעבורג, ערפורט, האוצ-צורג און קאטבוס.

ווי עס מעלדען די רעפובליקאנער צייטונגען, זענען אויך פארגעקומען קאמפען אין פיל אנדערע שטעט אויף דער דייטשער פראווינץ, וועגען וועלכע זענען אבער נאך נישט אנגעקומען קיין פרטים.

ביז איצט איז בעקאנט וועגען 9 טויטע און 28 פערוואונדעטע.

ס'רוב אטענטאטען זענען אויסגעפיהרט געווארען דורך די היטלעריסטען. אין פיל פאלען זענען די אטאנטורעס פראוואצירט געווארען דורך קאמוניסטען.

בערלין (סב.) אין קאסעל איז גע-קומען צו א געשלעג צווישען מיטגלידער פון „אייזערנעם פראנט" און קאמוניסטען. 2 פערזאן זענען שווער פערוואונדעט געווארען, 3 לייכט.

אין דער נאכט פון שבת אויף זונטאג איז אין בונצלאו דערשאסען געווארען דורך די רעכבפאנער א מיטגליד פון היטלעריסטישע באנדע. די פאליציי האט ארעסטירט דעם רוס וואסיליו בארגאוו, וועמען מען איז חושד אין אטענטאט.

גענעראל-שטרייק אין בעלגיען

בריסעל (סב.) דער קאנגרעס פון די בערג-ארבייטער אין בריסעל האט אנגענומען א רעוואלוציאנערע רעזאלוציע.

צוליב דעם, וואס די אינגענימער ... האבען אפגעווארפען די פארשלאג פון די ארבייטער וועגען העכערן די לוינען גויף 5%, האט דער קאנגרעס בעשלאסען צו פראקלאמירען א גענעראל-שטרייק.

מאריס שוואלער אין ווארשא

ווארשא, 8 אויגוסט (טעלעפ.) אין דער ערשטער העלפט פון סעפטעמבער קומט קיין ווארשא דער בערימטער פראנצויזישער לידער-זינגער דער פילם-ארטיסט מאריס שוואלער, וואס וועט אויפטרעטען מיט איניגע קאנצערטען.

מוטיג און דרייסט געהן מיר צו דער יודישער וועלט קאנפערענץ

ערקלערט ד"ר סטיפען וויז, וועלכער איז שוין אפגעפאהרען פון אמעריקא

ניו-יארק, 8 אויגוסט (יטא) דער עהרען-פרעזידענט פון יודיש-אמעריקאנישען קאנגרעס ד"ר סטיפען וויז איז נעכטען אפגעפאהרען קיין אייראפא, כדי זיך צו בעטייליגען אין דער יודישער וועלט-קאנפערענץ, וואס ווערט גע-עפענט דעם 14 ה. ח. אין גענף. פאר זיין אפפאהר פון אמעריקא, האט ד"ר וויז אפגעגעבען אן ערקלערונג פאר דעם יט"א-פארשטעהער, אין וועלכער ער האט אונטערגעשטראכען, אז הגם עס איז נישטא וואס צו איילען זיך מיט צונויפרופען דעם געפלאנטען יודישען וועלט-קאנגרעס, דארף מען אבער נישט לאזען זיך אפשרעקען פון דער פחדנות פון די יעניגע, וואס זענען בעהערשט פון בסדר'דיגען שרעק, נישט אנצוריה-רען די יודישע אנגעלעגענהייטען.

פון דער צווייטער זייט ווידער דארף מען נישט צו לאנג ווארטען מיט'ן צונויפרופען דעם יודישען וועלט-קאנגרעס. צום סוף האט ד"ר סטיפען וויז מיטגעטיילט, אז אין דער וועלט-קאנפערענץ וועלען זיך בעטייליגען ארום הונדערט דעלעגאטען פון 21 לענדער.

געריכטליכע אויספארשונג וועגען דער היטלערישער דעמאנסטראציע אין דאנציג

דאנציג (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט'ן מעמאראנדום וואס די קהלה-פערוואלטונג און דער צענטראל-פעראיין האבען איבערגעגעבען דעם סענאט וועגען דער לעצטער היטלערישער דעמאנסטראציע, איז דער ענין איבערגעשיקט געווארן צו דער אויספארשונגס-מאכט, כדי צוזושטעלען א בעריכט וועגען די שולדיגע און צולאזען די אנטיסעמיטישע אויפשריפטען.

דער קאמף מיט די וועטעראנען אין וואשינגטאן

אויפ'ן בעפעהל פון אמעריקאנישען קריגס-מיניסטער הורלי האט מען געפיהרט דעם קאמף מיט די וועטעראנען מיט טרעהר-גאז. אויפ'ן בילד זעהען מיר אמעריקאנישע זעלנער אין גאז-מאסקעס.

בית הכנסת „אהל יעקב"

מתוך יגון רב הננו מודיעים לכל חברינו על האבידה הגדולה במות הש"ץ-ראשי שלנו

מר יעקב יוסף מייסטרמן זצ"ל

זכרו לא ימוש מאתנו נצח!

ומביעים בזה את השתתפותנו בצערה של משפחת המנוח.

בשם כל חברי ביהכנ"ס „אהל יעקב"

לודז, ו' מנ"א תרצ"ב. הועד

מודעה

אדמו"ר הרה"צ ר' בצלאל יאיר שליט"א דער זוהן פון אלטען אלכסנדר רבי זצללה"ה איז זונטאג ביי נאכט אנגעקומען צו פאהרען צוריק קיין לאדז פון וויאנעו ער איז געווען פערייזט אויף א פאר וואכי.

רעשטען

Szczęśliwy ביי

נאוואמיעסקא 5 פראנט 2. שטאק

ווארנונג!

געעהרטע קונדען! אזוי ווי איהר קומט אויף נאוואמיעסקא 5 ווערט איהר פערפיהרט פון אנדערע סוחרים, וואס זיי זאגען, אז זיי הייסען שטשענשליווי זייט דעריבער אויפמערקזאם און געדענקט די אדרעס פראנט 2 שטאק וואו איהר בעקומט ביליצער טאמאשאווער און אנדערע סחורות. די בעסטע קוואליטעטען, די נייעסטע און מאדערנסטע מוסטער.

אויך אנציגער און פאלטענס מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אכטונג: SZCZĘSLIWY

Nowomiejska 5 front II piętro

א צימער

מיט א נישט-קרעמפירענדען איינגאנג, טעלעפאן אין צענטרום פון שטאט, טיילווייז מעבלירט פון זאפארט ביליג איבערצוגעבען. געניערס צו ערפאהרען: פיעטריקאווער 82, וואוינונג 40.

Dr. Ziomkowski

Chor. skórne, weneryczne i moczopłciowe

6-go Sierpnia 2

przyjmuje od 8—8.30 rano, od 2—4 i od 7.30—9 w. w niedziele i święta od 10—1 pp.

Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. Robinzon

אורדינירט אין פאדעמביע

ווילא וויעטשארקאווסקי

די פערוואלטונג, ארדינאטארען, אסיסטענטען ווי אויך דער גאנצער כלל דאקטוירים און אנגעשטעלטע פון יודישען שפיטאל אויפ'ן נאמען פון פאזנאנסקי מאכען בעקאנט וועגען דער אונערזעצליכער פערלוסט, וואס זיי האבען געליטען מיט'ן טויט פון זייער הויפט-דאקטאר און ארדינאטאר פון דער אפטיילונג פאר אינערליכע קראנקהייטען

ג"ע סעווערין שטערלינג

דאקטאר מעדיצין

פרעזעס פון דער לאדזער דאקטוירים-געזעלשאפט

פראפעסאר פון היגיענע אויף דער ווילנא וושעכניצא

מיטגליד-קארעספאנדענט פון דער וויסענשאפטליכער אקאדעמיע אין קראקא

עהרען-מיטגליד פון פיל אנדערע וויסענשאפטליכע געזעלשאפטען א. ד. ג. א. ד. ג.

דער פערשטארבענער האט אין משך פון 38 יאהר מיט זיין טיפען און אלזייטיגען וויסען און אונערמידליכער ענערגיע זיך געווידמעט דעם שפיטאל מיט זעלבסט אויפאפפערונג, אין וועלכען ער האט געשאפען א מוסטערווייזע אפטיילונג פאר'ן גינסטען פון די ליידענדע מאסען און א צענטער פון וויסענשאפטליכער ארבייט פאר אייניגע דורות דאקטוירים און סטודענטען.

כבוד און הילדיגונג דעם אנדענק פון גרויסען ארצט און געזעלשאפטליכען מאן!

Dr. Justman

Zielona 17, tel. 138-99

צוריקגעקעהרט

נעמט אן 4-6

Dr. Niewiażski

ספעציאליסט פאר סיפליס, טריפער און מענער-שוועכע בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען און עלעקטרא - טעראפיע אנאליזען.

פאר דאמען ספעציעלער ווארטע-זאל

אנדזשעיא 5, טעלעפ. 159-40

נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אוו. זונטאג פון 9 ביז 1 א זייגער נאכמיטאג.

Dr. Wołkowyski

צעגעלניאנא 4 - טעלעפאן 216.90

צוריקגעקעהרט

ספעציאל-ארצט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוועכע, אלע-ארט אנאליזע עלעקטראטעראפיע בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראלען

נעמט אן פון 9-2, און פון 5-9 אוונד. בעזונדער ווארטע-זאל פאר פרויען.

Dr. med. Rachela LEWI

קינדער-קראנקהייטען

Zeromskiego 24, telefon 42-72.

צוריקגעקעהרט

א ווינסטע אלס גרעניץ מיט פוילען

אויסטערלישע שריט פון דער סאוויעטישער רעגירונג

ראווגא (ספ.) עס זענען דא אנגעקומען ידיעות פון דער רוסישער גרעניץ, אז די באלשעוויקעס האבן באשלאסן די גאנצע לענג פון דער פויליש-סאוויעטישער גרעניץ אפצוטיילן מיט א פאס פון א ווינסטע 20 קילאמעטער די ברייט. צו דעם צוועק זאל דער גאנצער פאס בעפרייט ווערן פון די איינוואוינער און די אומגעוויינטע בנינים וועלן פארברענט ווערן. אין דער געגנט ביי קאזשעץ זענען שוין אפגעברענט געווארן 2 דערפער, די גרעניץ איז שטארק בעוואכט. אויף יעדן גרעניץ-פונקט געפינט זיך א שטארקע וואך פון 6 פערזאן.

דאס אלץ זאל שטאמען דערפון, וואס לעצטענס מעהרן זיך פאלן פון איבערטרעטן די גרעניץ אהן ערלויבניש.

צענניקעס וועגן מאקסימאלע פ״יל-זען זאלן אפגעשאפט ווערן

וואַרשא, 8. אויגוסט (טעלעפ.) אין שייכות דערמיט, וואס סוף היינטיגן חודש הערט אויף צו פונקציאנירן די פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט, וועגן רעגולירן די פרייזן פון ארטיקלען פון ערשטן געברויך, אינטערווענירן די האנדעלס-קאמערן, אז איצט זאלן די צענניקעס צוזאמענגעשטעלט ווערן דורך קאמיסיעס פון די ענטשפרעכנדע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס.

דער זיידע א ראבינער, דער טאטע געזעסן 22 יאהר אין קאזעמאט

און די מאמע געווען 45 יאהר אויף פערשיקונג

לאַרבין (ימא) דא איז געשטארבן אין עלטער פון 53 יאהר דער דירעקטאר פון מיקדענער פערוואלטונג פון דער מזרח-כינעזישער אייזנבאן, ניקאלאי סובאמיאנסקי. דער פערשטארבענער איז געווען, פון דער מוטער'ס צד, אַ אייניקעל פונם העברעאישן דיכטער און ראבינער פימפיאנסקי און א זוהן פונם בעוואוסטן נארדנאוואליע'ץ פאנקראטאוו, וועלכער איז אפגעזעסן אין דער שליסעלבורגער פעסטונג אין איינזאמקייט גאנצע 22 יאהר.

ניקאלאי פומפיאנסקי האט געטראגן די מוטער'ס מיידלשע פאמיליע און איז אליין געווען טעטיג אין דער סאציאל-רעוואלוציאנערער פארטיי. אין 1907 איז ער איינס בעוואוסטן פראצעס פון די 44 פערטיידיגט געווארן אויף אייביגע קאטארגע. פומפיאנסקי איז בעפרייט געווארן פון קאטארגע נאך דער רעוואלוציע און איז שפעטער בעשטימט געווארן אלס פערוואלטונגס-מיטגליד פון דער סאוויעטיש-כינעזישער אייזנבאהן.

זיין אלטע מוטער, די בעוואוסטע אלטע רעוואלוציאנערין פרוי פימפיאנסק האט זיך געפונען ביז איצט ביי איהם אין כארבין און האט ביז דער רעוואלוציע דורכגעמאכט 45 יאהר פערשיקונג אין די ווילדעסטע געגענדן פון סיביר.

פארשטעהער פון דעם הסתדרות אויף דער אימפעריאלער קאנפערענץ אין אטאווא

אַטאַוואַ (ימא) לויט'ן אויפטראג פון דער הסתדרות העובדים זענען אהער אנגעקומען ד״ר יהודה קופמאן און יוסף העקטרין, כדי ביצוואוינען די בריטישע אימפעריאלע קאנפערענץ. די בעידע פארשטעהער וועלן מיטווירקן אין דער אקציע צו ווערן די אפשאפונג פון איינפוהר-צאל אויף א״י-פרוכטען.

—:§:—

יודישער מעדיציגער בעקומט א הויכע איטאליענישע אויסצייכנונג

משיקאגא (ימא) דער רעדאקטאר פון זשורנאל פון דער אמעריקאנער מעדיצינישער געזעלשאפט ד״ר מארים פישביין איז דעקארירט געווארן מיט'ן ארדער פון דער איטאליענישער קרוין. די אויסצייכנונג איז ערטיילט געווארן אלס אנערקענונג פאר די גרויסע פערדינסטן פון ד״ר פישביין פאר דער איטאליענישער מעדיצין.

שרעקליכע טראגעדיע אין ווארשא צוליב ארבייטס-רעדוקציע

וואַרשא (טעלעפאניש) געכטן האט זיך דא אפגעשפילט א שרעקליכע טראגעדיע אויפ'ן באדן פון ארבייטס-רעדוקציע.

דער קעלנער בראטמאן האט אלעגערע צייט געארבייט אין דער צוקער-ניע פון נאזשיץ אויף מיראווסקא. היינט האט איהם דער בעל-הבית מודיע געווען אז ער ווערט רעדוצירט. דאס האט דעם אנגעשטעלטן אזוי שטארק דענערווירט אז ער האט זיך געווארפן שוואגער און איהם אויסגעפרעגט די אויגן מיט א פליגעקנייט און דאן איז ער אליין אראפגעשפרונגען פון 4. שטאק און דער הרג'עט געווארן אויפ'ן ארט.

—ss—

פערענדיגט דער שטרייק אין לאנדסבערג'ס פאבריק אין טאמאשאוו

טאמאשאוו (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) היינט איז פארגעקומען א קאנפערענץ צווישן דער פערוואלטונג פון דער טעקסטיל-פירמע לאנדסבערג און די שטרייקענדע ארבייטער מיט'ן אנטייל פון ארבייטס-אינספעקטאר. אזוי ווי די פערוואלטונג האט צוריקגעצויגן איהר פאָדערונג פון א לוין-רעדוקציע פון 40% פון די ארבייטער האבן מסכים געווען אויף א לוין-פערקלענערונג פון 10 ביז 15% איז געקומען צו א הסכם און מיטוואך טרעטן שוין די ארבייטער צוריק צו דער ארבייט.

א קאטוילישע קאנפערענץ וועגן ארץ-ישראל.

דאנציג (ימ״א) אין צוזאמענהאנג מיט'ן 10-יעהריגן יובילעאום פון ארץ-ישראל-מאנדאט האט דאס היגע קאטוילישע צענטרום-בלאט „לאנדעס-צייטונג“ פערעפענטליכט א שארפן ארטיקעל געגען ענגלאנד און דער ציוניסטישער פאליטיק. דערביי ווערט מיטגעטיילט, אז אין 2-טען סעפטעמבער וועט דער „קאטוילישער מיסיאנס-פערבאנד פאר'ן הייליגן לאנד“ איינארדנען א ספעציעלע קאנפערענץ וועגן דער שטעלונג פון די קאטאליקען צו דער איצטיגער ענגלישער פאליטיק אין ארץ-ישראל. אלס הויפט-רעפערענט וועט ארויסטרעטן דער קאטוילישער ארץ-ישראל-קענער דר. פאלמאר קראמער.

דער 18-יעהריגער קייזער פון אנאם

דאס איז באא דאי, דער קייזער, וועלכער פאהרט איצט פון פאריז, וואו ער האט שטודירט, צוריק אהיים אין זיין פאטערלאנד, איבערצונעהמען די מלוכה.

דועל צווישען צווי „באנדיטען“

דעם בעקאנטען רעווי-ארטיסט קאנראד טאם און דירעקטאר גאבאי

וואַרשא, 8. אויגוסט (טעלעפ.) די סענסאציע פון ווארשא איז דער דועל וואס זאל פארקומען צווישען דעם רעווי-ארטיסט קאנראד טאם פון באנדא און דער מיט-דירעקטאר גאבאי.

אויפ'ן לעצטען טורנעע פון באנדא איז צווישען די אויבענדערמאהנטע געקומען צו א שארפען ווערטער-אויסטויש און איינמאל אפילו צו א געשלעג. איצט וועט דער סכסוך געלעזט ווערן אויף א „האנאראוועס“ אופן.

באלשעוויסטישע רעכטע אפאזיציע וויל ארא פווארפען סטאלינ'ען

רינא (ספ.) בעוויסע קרייזען פערשפרייטען ידיעות, אז אין סאוויעט-רוסלאנד גרייט מען זיך בלומרשט אראפצווארפען סטאלינ'ען פון בענקעל. אזוי ווייסט מען צו דערצעהלען, אז אין די ארבייטער-קרייזען האט זיך געשאפן א שטארקע אפאזיציע געגען סאוויעטיש דיקטאטאר און אין מאסקווא האט מען אפילו קאנצענטרירט ספעציעלע „ווילע-רע“ אפטיילונגען פון ג. פ. או., וואס רינגלען ארום די ארבייטער-קווארטאלען מיט א רינג.

לויט די זעלבע קלאנגען זאלען שוין די רעכטע אפאזיציע מיט בוכארינ'ען טאמסקי, איקאוו און דער שפיץ זיך גרייטען אראפצווארפען סטאלינ'ען. דערווייל געפינט זיך סטאלין אויף קורזע אין א קור-ארט אין קאווקאז.

ד״ר שטערלינג'ס לויה קומט פאר מארגען

(ב) תיכף נאכ'ן ערהאלטען אין לאדז די ידיעה וועגען טויט פון ד״ר שטערלינג אין לויט דער איניציאטיוו פון לאווניק פון דער געזונדהייטס-אפטיילונג ביים מאגיסטראט ד״ר מארגאליס פאר געקומען א זיצונג, אויף וועלכער עס איז געבילדעט געווארן א לויה-קאמיטעט, א ין וועלכען עס געהן אריין ד״ר ראבינאוויטש, מארגאליס און רינער.

אין דער לויה וועלען זיך בעטייליגען אלע אינסטיטוציעס, אין וועלכע ד״ר שטערלינג האט מיטגעארבייט. די לויה וועט פארקומען מארגען 1.30 מיטאג.

אויף א זיצונג פון מאגיסטראט-פרעזידיום איז בעשלאסען געווארן איינצוארדנען די לויה אויפ'ן חשבון פון דער שטאט.

* * *

א גאס אויפ'ן נאמען פון ד״ר שטערלינג

(ב) אויף דער נאהענטסטער זיצונג פון מאגיסטראט וועט אריינגעטראגען ווערען א פארשלאג צו פעראיינדערן דעם נאמען פון ד״ר שטערלינג דורך אנרופען א גאס אויף זיין נאמען.

קאלעיקע סילעוו — פיעטרקאוו ווערט נישט אפגעשאפט

געזעלשאפט זאל בעקומען אויסשליסליכע רעכט אויף אויטאבוס קאמוניקאציע

(§) ווי בעקאנט, האט די געזעלשאפט וואס בעזיצט די קאלעיקע סילעוו—פיעטרקאוו געהאט בעשלאסען זי צו ליקווידירען, ווייל דאס געשעפט לוינט זיך נישט.

נעגען דעם בעשלוס האבען אבער פראטעסטירט די וועלבסטפערוואלטונגען פון ביידע שטעט און האבען אפילו זיך ערקלערט פאר גרייט אפצוקויפען די קאלעיקע, אבער וואס איז די פעולה, אז זיי האבען נישט קיין געלד.

בינו לבינו האט זיך די אויבענדערמאנטע געזעלשאפט מיישב געווען, היות ווי דער אויטאבוס-פערקעהר אויף דער ליניע איז א גרויסער, האט זי זיך געווענדעט צו דער רעגירונג מיט דער ביטע איהר צו ערטיילען די קאנצעסיע מיט'ן אויסשליסליכען רעכט אויף אויטאבוס-פערקעהר אויף דער ליניע סילעוו — פיעטרקאוו און פאר דעם פרייז איז זי גרייט זיך אפצוזאגען פון פלאן צו ליקווידירען די קאלעיקע.

ווי מען ווייסט, זאל די רעגירונג שטימען צו דער פארלאנג פון שאפען די קאנצעסיע.

ייש. ה הינטערלאנד

(§) אין דארף באָרפיצע גורנע האט אויסגעבראכען א שרפה אין דער ווירטשאפט פון פראנציסשעק רוזשיצקי, וועלכע איז צוזאמען מיט'ן נייעם שניט אינגאנץ אויך מיט'ן רויך. דער שאדען בעטרעפט 3000 זל. די סבה פון דער שרפה איז נישט געלונגען פעסטצושטעלען.

„בלוטיגער מזרח“

אין „ספלענדיד“

פון 19 ה. ח. ווערט דעמאנסטרירט אין „ספלענדיד“ איינער פון די בעסטע פוילישע פילמען א. נ. „בלוטיגער מזרח“ דער פילם ענטהאלט פיל שפאנענדע מאמענטען און עס שפילען אין איהם די בעסטע פוילישע פילם-קינסטלער.

קומט היינט אין „העלענאוו“!
דער בעריהמטער פידעל-ווירטואז
מישא פאזנאנסקי
וועט שפילען דאס בעגלייטונג-קאנצערט מיט אנטייל פון סימפאנישען ארקעסטער.

פוילישע רעגירונג זאל זיך ווענדען צום פעלקער-בונד וועגען שוץ פאר די יודען אין דייטשלאנד

דער „א-לא-סטראזשניי קוריער“, וועלכער האט כמעט נישט ארויסגעוויזען קיין ספעציעלע סימפאטיע צו יודען און לגבי מענשען איז אין דער צייטונג געקוואלט נישט ווייניגער אנטיסעמיטיזם, ווי אין די ענדעקישע צייטונגען, איז דערמאל געווארען אזוי פארצווייפעלט וועגען גורל פון די יודען אין דייטשלאנד. די צייטונג שרייבט בעזונדער, אז די אנטיסעמיטישע כוואליע אין דייטשלאנד וואקסט בסדר און ס'קען אויסקומען, אז פוילען זאל מוזען א נ ט ע ר ן אין פעלקער-בונד וועגען גורל פון איהרע בירגער יודען אין דייטשלאנד. מ'קען די דאזיגע צייטונג אין אלגעם בעשולדיגען און זי ווערט לגבי טעגנס דורך אלעמען אנגעריפען — מ'קען זי אבער באין אופן נישט הושר זיין אין פילאסעמיטיזם. וואס דען האט זיך עס די צייטונג אנגענומען די עולה פון די דייטשע יודען? גאר פשוט, די איצטיגע דייטשע רעגירונג פערנעמט זיך פעסט צו בעפרייען זיך פון די התחייבות'ן פון ווערסיילער טראקטאט אין דער ערשטער ריי אין דער ענטוואפנונגס-פראגע. די דייטשן פראק לאמירען איצט: גלייכבערעכטיגונג, ד. ה. אדער אלע מלוכות זאלען ענטוואפענט ווערען, אזוי ווי די דייטשען, אדער דייטשלאנד זאל זיך מעגען בעוואפענען, ווי אלע אנדערע מלוכות. היות ווי דאס ערשטע וועט נישט געשעהן דאס האט בעוויזען דער לויף פון דער ענטוואפענונגס-קאנפערענץ, וועט קומען דאס צווייטע, ד. ה. די דייטשען וועלען זיך נעמען בעוואפענען.

„אויב גלייכבערעכטיגונג, זאגט די דערמאנטע צייטונג, דאן מוזען זיין גלייכבערעכטיגונג אין אלע פרטים. דהיינו, א גאנצע ריהע מלוכות האבען ספעציעלע התחייבות בנוגע דעם שוץ פון די נאציאנאלע מינדערהייטען. די דייטשען זענען ביז-איצט פריי דערפון. „ס'איז אבער בעוואוסט, אז אין דייטשלאנד וואקסט איצט די כוואליע פון אנטיסעמיטיזם. זי נעמט אן ממש א זואלאגישע פארם. היטלער בענגוגנט זיך נישט בלויז מיט ווערטער נאר ער האט דורכגעפיהרט אין פרייסישען לאנדטאג א בעשלוס וועגען קאנפיסקירען די פערמעגענס פון די אויסלענדישע יודען. די פוילישע רעגירונג נישט פערלירען קיין צייט, האט ערקלערט, אז זי וועט אנווענדען ענטשפרעכענדע נאר-מעזל נגד די דייטשע בירגער אין פוילען. ס'קען זיך שאפען אזא לאגע, אז אויף דער פאדערונג פון איהרע יודישע בירגער וועט די פוילישע רעגירונג דארפען ארייינטראגען אין גענף א פארשלאג וועגען נעמען אין שוץ די דייטשע יודען נעגען די היטלעריסטישע פערפאלגונגען דאס וועט זיין פולשטענדיג אין גייסט פון פעלקער-בונד“.

ווי זאגט א שפריכווערטעל: „יאק ביערא, טאַ דאַ ושירא“.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע“
פערבאנד טרופע פון א.א.פ. אין פוילען. אנפירונג א. בצומאן.
היינט און מארגען לעצטע 2 מאל. 3 שעה פערווייליגונג!
2 פארשטעלונגען פאר 1 בילעט
1) מרים קאראלאווא
סוקצעס
אהן אהיים
מיט מרים קאראלאווא אין דער הויפטראלע
זאלאמאר-חסקי'ס אמעריק. שלאגער אין דריי אקטען
פרייזען פון 50 גר. ביז 1.60
2) דאס שענסטע דאס בעסטע — גרויסער קאנצערט
אין 5 טיילען מיט מרים קאראלאווא, קאמבאראוו, א. טעפנער צוזאמען מיט'ן גאנצען פילהארמאניע-אנסאמבל.
סענסאציע! 4-טע אטראקציאנס-פרעמיערע מיט מרים קאראלאווא
„די אונגארישע קרעטשמע“
גרויסע אויסשטאטונגס-אפערעטע אין 3 אקטען
קומט שוין דעם פרייטאג. פרטים אין די ווייטערדיגע אנאנסען.

8:15 ... „Ruch“ ... סטאלין ...

גאלד, בריליאנטן
און לאמבארד-קוויטלעך
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא, פיעטריקאווער 7

Dr. Ludwik Falk
הויט און געשלעכט-קראנקהייטען
נאווראט 7, טעל. 128-07
נעמט אן פון 12—10 מיטאג און פון 5—7 אָוונט.

ניטשע ... פאר ... 104 ... טעל. 241-24 ... „געלבקעס“

STARSZY FELCZER
W. Suszkiewicz
צוריקגעקעהרט
11 Listopada 15 (קאנסטאנטינער)
front II piętro – פראנט 2 שטאק – Tel. 155-45
בערוהיגט שמערצן פון גאל-שטיינער אהן נארקאזע.

בריף-איבערזעצונגען
פון פערשידענע שפראכען: ענגליש, פראנצויזיש, רוסיש, דייטש, און אנדערע אויף יודיש, פויליש א ון פערקעהרט
מ. קרושעפיצקי. פאמארסקא 4.
ביים צאהנארצט ר. קרושעפיצקא
נעהמט אן פון 9 פריה ביז 7 אָוונט
טעלעפאן 206-53.

Dr. med.
Markowiczowa
POWRÓCIŁA
Choroby weneryczne i skórne
Zawadzka 4, tel. 166-35.
Przyjmuje od 8—11 r. i od 3—8 w.

Dr. med. M. Heller
ספעציאליסט פאר הויט- און ווענערישע-קראנקהייטען און מענער-שוואכע
האט זיך איבערגעצויגען אויף
טראוגוטא 8 טעל 179-89
נעמט אן ביז 10 פריה, און פון 4—8 אָוונט
פאר פרויען פון 4—5 נאכמ.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע פרייזען

ד״ר מעד בערמאן
ספעציאליסט פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע
צעגעלניאנא 15. טעלעפאן 149-07
נעמט אן פון 8 — 11 פארמ. און פון 4 — 8 אָוונט
זונטאג פון 9 — 1 נאכמיטאג.
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

Dr. Med. S. MAŁOWIST
ספעציאל-ארצט פאר אויערן, נאז, האלז און קעהל קאפ-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Gdańska 37, tel. 115-93.
נעמט אן פון 12 ביז 2 און פון 3 4 נאכמיטאג.

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט אן פון 6 ביז 8 אוו. נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodz. Tagebiat" Łódź Piotrk. 16 Skrz. poczt. 16

טעלעפאנען רעד. 100.57, אדמ. 100.47

דאס נייע פוילישע שטראף-געזעץ

די איינטיילונג פון שטראפבארע האנדלונגען. — ווער אונטערליגט דעם פוילישען שטראף-געזעץ? — דער פרובט צו בעגעהן א פערברעך און ווי אזוי ווערט דאס בעשטראפט? — אוממעגליכער אביעקט און אומטויגליכער מיטעל, ווי ווערן זיי בעהאנדעלט אין נייעם געזעץ?

פון ד"ר אברהם אינזלער.

.6

א וויכטיגע ענדערונג פון נייעם געזעץ ברענגט די איינטיילונג פון שטראף-בארע האנדלונגען. בשעת לויט'ן פריהערדיגען געזעץ איז יעדע טאט בע-טראכט געווארען אלס פערברעכען, אדער איבערטרעטונג פון געזעץ, אפהענגיג דערפון, ווי אזוי עס איז אין געזעץ ביי יעדען פאל בעצייכענט געווארען, ברענגט דאס נייע געזעץ די וויכטיגע איינטיילונג אין דריי קאטעגאריעס, וואס ווערען אבער בעשטימט אין אלגעמיין, לויט דער שטראף, וואס דאס געזעץ זעהט פאר פאר א שטראפבארער האנדלונג. יענע מעשים, פאר וועלכע דאס געזעץ זעהט פאר טויט-שטראף, אדער תפיסה איבער 5 יאהר, זענען פערברעכענס. דא-געגען יענע מעשים, פאר וועלכע דאס געזעץ זעהט פאר תפיסה ביז 5 יאהר, אדער ארעסט איבער 3 חדשים, אדער א געלד-שטראף איבער 3000 זל. זענען „איבערטרעטונגען" פון געזעץ". אלע גרינגערע שטראפבארע האנדלונגען, ד.ה. אזעלכע, פאר וועלכע דאס געזעץ זעהט פאר ארעסט אונטער דריי חדשים, אדער געלד-שטראף אונטער דריי טויזענד זל., זענען אויסגעשלאסען פון אייגענטליכע שטראף-קאדעקס. בעזונדער ווערט בע-האנדעלט אין דער צווייטער פעראָרדנונג פון מלוכה-פרעזידענט אונטער'ן טיטעל: „דאס געזעץ וועגען איבערטרעטונגען". די דאזיגע האנדלונגען (איבערטרעטונ-גען) ווערען אונטערגעווארפען דער קאמ-פעטענץ פון דער אדמיניסטראטיווער מאכט.

.7

דעם פוילישען שטראף-געזעץ אונטער-ליגען אלע פערזאנען סיי פוילישע בירגער, אדער נישט — וואס זענען בע-גאנגען א שטראפבארע האנדלונג אויפ'ן געביט פון דער פוילישער מלוכה אויף א פוילישער וואסער-שיף, אדער לופט-שיף. אזוי ארום קומט צום ערשטען מאל צום אויסדרוק אין שטראף-געזעץ די ענטוויקלונג פון דער טעכניק. אלס פוי-לישע לופט-געביט ווערט בעטראכט דער לופט-שטח איבער דעם פוילישען בא-דען.

אלס שטראפבארע האנדלונג ווערט בעטראכט אלס בעגאנגען אויפ'ן געביט פון דער פוילישער מלוכה נישט נאר, ווען זי איז דא בעגאנגען געווארען, נאר אויך דעמאלט, ווען זי איז בעגאנגען געווארען אין אויסלאנד, אבער די ווור-קונג פון דער האנדלונג איז איינגעטרע-טען אויפ'ן פוילישען געביט.

אט למשל: אין א באהן-וואגאן שיסט איין פאסאזשיר דעם צווייטען אריין סם אין עסען, בעת דער צוג געפינט זיך אויפ'ן וועג קיין פוילען, אבער נאך אויפ'ן שטח — לאמיר זאגען — פון טשעכא-סלאוואקיען. די ווירקונג פון סם בעווייזט זיך אבער ערשט אין פוילען, וואו דער פער'סמ'טער שטארבט. די טאט איז בעגאנגען געווארען אין אויס-לאנד, די ווירקונג איז אבער פארגעקו-מען אין פוילען און אויף אזא אויס-פיהרער איז דערום חל דאס פוילישע געזעץ.

אויף פוילישע מלוכה-בירגער איז חל דאס פוילישע שטראף-געזעץ אויך פאר מעשים, וואס זיי זענען בעגאנגען אין אויסלאנד, אויסלענדער דאגעגען, וואס זענען בעגאנגען אין אויסלאנד א שטרא-פבארע האנדלונג, אונטערליגען נאר אויס-נאהמסווייז דעם פוילישען געזעץ, נעמ-ליך דעמאלט, ווען זייער האנדלונג איז געווען געווענדעט געגען די אינטערעסען פון דער פוילישער מלוכה, פון א פוי-לישען מלוכה-בירגער, אדער פון א פוי-לישער יורידישער פערזאן.

די פעראנטווארטליכקייט הענגט-אפ דערפון, צי די האנדלונג, וועלכע איז אין אויסלאנד בעגאנגען געווארען, איז לויט'ן אויסלענדישען געזעץ פערבאטען. אין מאנכע פאלען אבער ווערט דאס פוילישע געזעץ אנגעווענדעט לגבי אנ'-אויסלענדער פאר מעשים, וואס ער איז בעגאנגען אין אויסלאנד אהן ריקזיכט אויפ'ן אויסלענדישען געזעץ, נעמליך, ווען עס האנדעלט זיך וועגען א האנד-לונג געגען דער זיכערקייט פון דער פוי-לישער מלוכה, געגען א פוילישען אמט, אדער פוילישע בעאמטען, פאלשע ער-קלערונגען פאר א פוילישען אמט. ווי מער אין א ריי אנדערע פאלען פון שטראפבארע האנדלונגען, וואס זענען בעגאנגען געווארען אין אויסלאנד, ווי למשל, געלד-פעלשונג, פרויען-האנדעל און עהנליכע שטראפבארע האנדלונגען, וואס ווערען פון אלע מלוכות בעקעמפט און כדי דעם קאמף צו פערלייכטערן, ווערט ער רעגולירט דורך אינטערנאציא-נאלע אפמאכען.

אויסער די אויבען-דערמאנטע פאלען קאן אנ'אויסלענדישער בירגער תמיד צו-געצויגען ווערען צו פעראנטווארטליכ-קייט לויט'ן פוילישען שטראף-געזעץ פאר א טאט, וואס ער איז בעגאנגען אין אויסלאנד, אויב ער ווערט נישט אויס-געליפערט דעם אויסלענדישען געריכט.

אינטערעסאנט איז לויט'ן נייעם גע-זעץ די בעשטימונג אין דעם פרט, אז דאס פוילישע געזעץ ווערט אנגעווענ-דעט בנוגע אויסלענדער פאר א טאט, וואס איז בעגאנגען געווארען אין אויס-לאנד נישט נאר דעמאלט, ווען די טאט איז געווענדעט געגען פוילישע מלוכה-אינטערעסען, נאר אויך דעמאלט, ווען די טאט איז בעגאנגען געגען די פרי-וואטע אינטערעסען פון א פוילישען בירגער דורך אנ'אויסלענדישען בירגער און אויסלאנד.

.8

דאס געזעץ בעשטראפט נישט נאר די אויסגעפיהרטע טאט, נאר אויך יעדען פרוב אויסצופיהרען א שטראפבארע טאט, ווען דער אויספיהרער האט שוין אונטערגענומען א בעשטימטע האנדלונג, וועלכע איז דירעקט געווענדעט צו פער-ווירקליכען די בייזע מחשבה, הגם עס איז נישט געקומען דערצו, ער זאל די טאט אויספיהרען.

אט די פראגע פון שטראפבארען פרוב איז אנ'אלטע סכסוך-פראגע, וואס קעהרט זיך אום כמעט ביי יעדען פרא-צעס, ביי וועלכען עס האנדעלט זיך ווע-גען א געפרובטען פערברעך. עס איז נישט לייכט צו בעצייכענען די גרעניץ צווישען „פארבערייטונגס-האנדלונגען" ד. ה. צוגרייטען זיך צו בעגעהען א שטראפבארע האנדלונג, כל זמן עס איז נישט זיכער, צי וועט דער אויספיהרער מאכען זיין מחשבה פערווירקליכען, און צווישען דעם פרוב, ד. ה. יענער מא-מענט, ווען דער אויספיהרער האט אונ-טערגענומען אזא דירעקטע האנדלונג צו פערווירקליכען זיין בייזע מחשבה אזוי, אז אויב עס זאל נאר זיין אפהענגיג פון איהם, וואלט ער דעם פרוב אויסגע-פיהרט און דעם אקט בעגאנגען. מיט דער מחשבה צו הרג'ענען א מענש קויפט ער א רעוואלווער. איז דאס א פרוב? מען קאן האבען א רעוואלווער און קוי-פען נישט וועלען הרג'ענען. מען קאן קויפען א רעוואלווער, כדי עמיצען צו הרג'ענען און דאן זיך מיישב זיין אויף נישט. צילען דעם רעוואלווער עמיצען צום קאפ און פרובען שיסען איז א פיל ווייטערדיגע סטאדיע, כאטש נישט תמיד וועט זיין קלאר, צי דאט דער אויספיה-רער צוליב דעם נישט געשאסען, ווייל ער האט זיך אין לעצטען מאמענט מיישב געווען. מיט איין ווארט: דאס איז א פראגע, וואס ליגט ענג אויף דער גרעניץ פון שטראפבארקייט און שטראף-לאזיגקייט, אדער פון גרינגערער שטראף-בארקייט וועגען א גרינגערען פערברעכער.

זעהר אקטועל איז ביי אונז די דא-זיגע פראגע ביי פאליטישע פראצעסען און דערפאר איז עס זעהר א וויכטיגע פראגע. די פארמולירונג, וועלכע דאס נייע געזעץ גיט דעם פרוב איז שווער צו בעאורטיילען. דער רוב איז אפהענ-גיג פון דער פראקטיק פון געריכט. יע-דענפאלס פאדערט דאס נייע געזעץ ביי שטראפבארען פרוב דריי זאכען: 1) עס מוז אונטערגענומען ווערען א האנד-לונג (געדאנקען זענען צאל-פריי). 2) די האנדלונג מוז געווענדעט זיין צו פער-ווירקליכען די מחשבה פון דער האנד-לענדיגער פערזאן. 3) זי מוז דערויף זיין געווענדעט דירעקט.

(דאס ווייטערע קומט)

דער קאטעגארישער ניין

נאך היינטיגע און לאנגע ויכוחים האט דער אקציאנס-קאמיטעט בעשלאסען אפ-צואווארפען דעם פרענטש-בעריכט, ד. ה. אז דער דאזיגער בעריכט קען נישט די-נען אלס באזיס פאר א וועלכער עס איז דיסקוסיע, מחמת „ער איז געגען גייסט פון מאנדאט און פון מאקדאנאלד-בריף" הגם דער טעקסט פון פרענטש-בעריכט איז נישט בעקאנט דער עפענטליכקייט, קען מען אננעמען. אז ער איז פאר אונז נישט גינסטיג. וואלט מען געפונען אין איהם עפעס אנ'אנגלעהן-פונקט, וואלט דער אקציאנס-קאמיטעט נישט געוואגט צו מאכען אזא שריט.

דער דאזיגער שריט, ד. ה. דאס אפ-ווארפען דעם פרענטש-בעריכט וועט האָ-בען פאליטישע קאנסעקווענצען. איז עס דאך דער ערשטער פאל אין דער געשיכ-טע פון נאך-מלחמה'דיגען ציוניזם, ווען די ציוניסטישע ארגאניזאציע וואגט צו זאגען א קאטעגארישען און דרייסטען: ניין. ביז איצט האט מען אונז בסדר געצוואונגען צוליב הויך פאליטישע מא-טיווען צו זאגען בעל-כרחה אמן אויף אלעם, וואס די מאנדאט-מאכט האט געטון. אויף אלע איהרע פארשלאגען און פראיעקטען, האבען זיי געקענט זיין בפירוש געגען אונזער אויפלעבונגס-אידעאל, האבען מיר געענטפערט מיט געגען-פארשלאגען. מיר האבען קיין מאל נישט געפרובט זאגען: מיר קענען וועגען אזעלכע פראגען בכלל נישט אונ-טערהאנדלען, דאס איז אין סתירה צום מאנדאט. איצט האט עס דער אקציאנס-קאמיטעט געוואגט. מיר ווילען נישט אריינלאזען זיך אין פרטים, האט געוואגט דער אקציאנס-קאמיטעט צו דער ענג-לישער רעגירונג, מיר ווילען נישט מאכען אונזערע בעמערקונגען צום פרענטש-בעריכט, מחמת ער איז דורך און דורך געגען גייסט פון מאנדאט, און וועלכען מיר האלטען זיך און פון וועלכען מיר ווילען נישט אפטרעטען. אזוי פערשטעהט די יודישע גאס דעם בעשלוס פון א. ק. און אזוי וועט איהם אויך מוזען פערשטעהן די מאנדאט-מאכט.

קוים האט מען געוואגט צו זאגען א. וועט מען אויך זאגען ב. און נעמען ענ-ערגישער פאדערען פון ענגלאנד צו האל-טען זיך אין די התחייבות'ן פון מאנ-דאט.

בן-משה.

נייע פראיעקטן צו רעפארמירן אונזער וואלוטע

פעסטע, צי שוואכע וואלוטע.- דאס פראבלעם פון איצטי-גען טאג. - וואס האט אונז געגעבן און צו וואס האט דערפיהרט די פעסטע וואלוטע? - וואס קען אונז געבען דאס רעפארמירטע געלד?

פון דער צייט אן, ווייט עס איז אין ענגלאנד פערקלענערט געווארען דער ווערט פון'ם פונט, האט זיך די ווירט-שאפטליכע לאגע אין ענגלאנד שטארק פערבעסערט. נאך דער ירידת פון פונט האט ענגלאנד אנגעהויבען פיל מעהר צו עקספארטירען, דער מסחר איז אויפ-געלעבט געווארען און דערמיט האט זיך אויך שטארק פערקלענערט די אר-בייטסלאזיגקייט.

זייט דאן פערטראכטען זיך אויך גאנץ ערנסט וועגען דעם ענין אנדערע מלוכות. מען קלערט, מען חקירה'ט און מען אמפערט זיך, צי דארף מען נישט נאכטון דעם ביישפיל פון ענג-לאנד און פערקלענערן דעם ווערט פון די אייגענע וואלוטעס, כדי דערמיט צו פערבעסערן די לאגע פון האנדעל און אינדוסטריע.

די דאזיגע אויפגאבע איז ווירקליך נישט קיין לייכטע. אין פוילען גראד אזוי ווי אין אמעריקא קלערט מען איצט גאנץ ערנסט וועגען דעם. אין די מאסגעבענדע קרייזען רעדט מען איצט פיל וועגען פראיעקטען מכח דער פוי-לישער וואלוטע. א גרויסען רושם האט געמאכט דער ארויסטריט פון בעקאנטען עקאנאמיסט פראפ. קושיזשאנאווסקי, וואס איז איינער פון די בעסטע קענער פון די פינאנצען פון לאנד.

פראפ. קושיזשאנאווסקי האלט, אז דאס ארויסלאזען אין אומלויף א גרע-סערען סכום באנקנאטען איז לחלוטין נישט שעדליך פאר'ן פינאנץ-מצב פון לאנד.

אלס בעווייז קען דינען אמעריקא, וואו מען האט לעצטענס ארויסגעלאזען פשו שידענע מינים וואלוטע און באנק-נאטען אויף מיליארדען סומעס. דאס ארויסלאזען נייע וואלוטעס איבער דער נויטיגער דעקונג קען זיכער זיין א טובה פאר דעם האנדעל און דער אינדוסטריע וואס נויטיגען זיך אין קרעדיטען און דערמיט אליין וואלט זיך פערבעסערט די ווירטשאפטליכע לאגע.

ווייטער ווייזט פראפ. קושיזשאנאווסקי אן, אז נאך בעסער האט געטון ענגלאנד, פערקלענערענדיג דעם ווערט פון פונט אויף 25 פראצ. וואס האט גורם געווען א אויפלעבונג אין האנדעל און אינדוסטריע, בעת דער מלוכה-אוצר האט צוגלייך אויך געצויגען ניצען דערפון, מחמת עס האט זיך פערגרעסערט דער זאפאס פון גאלד אין דער מלוכה-באנק.

פראפ. קושיזשאנאווסקי איז א גרוי-סער אנהענגער פון די דאזיגע סיסטע-מען און ער לעגט פאר, אז פוילען זאל אנגעמען איינעם פון זיי.

די עקאנאמיסטען-געזעלשאפט אין קראקא האט אין צוזאמענהאנג מיט פראפ. קושיזשאנאווסקי'ס פראיעקט זיך געווענדעט צו די מאסגעבענדע קרייזען מיט א מעמאריאל, אין וועלכען זיי בעטען, אז ס'זאלען אנגענומען ווערען שריט צו ענדערן די וואלוטע-פאליטיק אין פוילען טאקי אין דער ריכטונג ווי עס לעגט פאר דער דערמאהנטער פינאנץ-מומחה.

דערצו דארף מען צוגעבען, אז דער אויסטאוו פון באנק פאלסקי זעהט פאר די מעגליכקייט צו קענען ארויסלאזען מעהר באנקנאטען, ווי עס ערלויבט דאס די גאלד-דעקונג. אויב די גאלד-דעקונג ווערט פערקלענערט אויף ווייניגער, ווי 40 פראצ. מוז די באנק פאלסקי צאהלען דער מלוכה א געווי-סען שטייער, די באנק פאלסקי קען אבער ארויסלאזען מעהר באנקנאטען וויפיל עס איז נויטיג פאר דער געלד-דעקונג און קען אויך האבען ווייניגער דעקונג ווי אויף 40 פראצ.

פון מאסגעבענדע קרייזען דערוויסען מיר זיך, אז לעת עתה האלטען מיר נאך נישט דערביי, אז דער אומלויף פון באנקנאטען זאל זיין גרעסער, ווי עס ערלויבט דאס די גאלד-דעקונג. די גאלד-דעקונג מאכט איצט נאך אויס 42 פראצ. און דאס געזעץ זעהט פאר נאר 40 פראצ. עס איז געווען א מא-מענט, ווען די גאלד - דעקונג האט אפילו אויסגעמאכט מעהר, ווי 68 פראצ-צענט.

ווי מיר זעהן, מוז די רעגירונג זיך בעווצען מיט אלע מיטלען, כדי צו דערהאלטען דעם גלייכגעוויכט פון דער וואלוטע. מען דארף זוכען מיטלען אויף צו דעקען דעם דעפיציט פון דער מל' כה קאסע. די רעדוקציע פון די פענסיעס פון די מלוכה'שע און קאמו-נאלע באאמטע איז שוין דורכגעפיהרט געווארען, עס זענען אויך פערקלענ-נערט געווארען די הוצאות און מען האט שוין ארויפגעלעגט נענוג גרויסע שטייערן אויף דער בעפעלקערונג, אבער דאס אלץ העלפט נישט. עס איז שלעכט און עס ווערט כסדר ערגער. מיר האבען דעפיציטען איבער דעפי-ציטען, רעדוקציעס איבער רעדוקציעס און א פערגרעסערטע ארבייטסלאזיגקייט מיט איין ווארט עס ווערט אלץ ערגער און אט זאגט פראפ. קושינאווסקי, אז מען דארף זיך אפלערנען פון ענגלאנד און אמעריקא.

ביי אזוינע גרויסע מלוכות מוזען מען זיך לערנען. זיי האבען גוטע פינאנץ-מומחים. אויב זיי האבען אזא זאך געטון און דערצו אין א צייט פון גרויסען קריג, מסתמא העבען זיי גע-וואוסט, וואס זיי טון. א בעווייז דער-פאר, אז דער עקספערימענט אין ענג-לאנד האט זיך טאקי איינגעגע-בען.

אמעריקא האט אין לעצטען יאהר געדרוקט באנקנאטע, באנעס און אנדע-רע אומלויף-געלדער אויף מיליארדען און זיי זענען גענומען געווארען אלס געלד אין לאנד האט עס נישט גע-שאדט. דער דאלאר איז געווען און איז ווייטער פעסט.

ענגלאנד ווידער האט פערקלענערט דעם ווערט פון איהר געלד און דער-לאזט נישט, אז דער פונט זאל ווידער שטייגען. דעריבער דארף מען טאקי זיך פערטראכטען וואס צו טון: אדער צו לעבען אין נויט און ארבייטסלא-זיגקייט ביי א פעסטער וואלוטע, אדער בעסער רעפארמירען די וואלוטע, אז זי זאל אונז ברענגען ארבייט פאר דער ארמער ארבייטסלאזע, אז דאס ווירטשאפטליכע לעבען, וואס ווערט מיט יעדען טאג אלץ ערגער און ער-גער זאל זיך פערבעסערן. ווארום דאס אפשאפען די ארבייטסלאזיגקייט קען אונז ארויסשלעפען פון זומפ און ברענגען וואויל-זיין דער מלוכה און די בירגער פון לאנד.

אסקאר בערמאן

קאמיטעט צו שיצן די „שטאטסלאזע" אין דייטשלאנד

שטאט-ראט פון מינכען-גלאדבאך וויל צאהלען היזקות צוליב א רעוויזיע אין סינאגאגע

בערלין (יטא) לויט דער איניציא-טיווע פון רעפרעזענטאנט פון אינטער-נאציאנאלען נאנסען-אמט אין דייטש-לאנד איז געשאפען געווארען אין בער-לין א בעראטונגס-קאמיטעט, וואס האט אלס אויפגאבע צו שיצען די אינטע-רעסען פון די בעזיצער פון אזוי גער. נאנסען-פעסער אין דייטשלאנד. ווי בע-קאנט, וואוינען אין דייטשלאנד טוי-זענדער רוסישע יודען, וועלכע געניסען פון שוץ פון נאנסען-אמט. אין בערא-טונגס-קאמיטעט זענען אריין אויך אנ-גע יודען. די הויפט-אויפגאבע פון קא-מיטעט איז צו בעראטען דעם אינטער-נאציאנאלען נאנסען-אמט וועגען אלע אנגעלעגענהייטען פון די „נאנסעניסטען" אין דייטשלאנד, אויך וויפיל די דאזיגע אנגעלעגענהייטען דארפען שפעטער בע-טראכט ווערען דורך דעם נאנסען-אמט אין גענף.

* * *

בערלין (יטא) די מוניציפאל-מאכט פון מינכען-גלאדבאך האט מיט-געטיילט דער יודישער קהלה, אז זי איז גרייט צו דעקען די שאדענס, וואס זענען ענטשטאנען בעת דער רעוויזיע פון דער פאליציי אין דער ארטיגער סינאגאגע, וואו עס איז געזוכט געווארען געוועהר בעת דער רעוויזיע איז בעשעדיגט געווא-רען דער דאך פון דער סינאגאגע, ווי עס שטעלט זיך איצט ארויס. איז די רעוויזיע דורכגעפיהרט געווארען אין רע-זולטאט פון אנ'אנאנימען בריף. וועלכען עס האט בעקומען די פאליציי און אין וועלכען עס איז געווען איבערגעגעבען, אז די יודען בעהאלטען געוועהר אין דר סינאגאגע און אויפ'ן בית-עולם.

דער פאקט, דאס די פאליציי האט געפונען פאר נויטווענדיג אויפ'ן יסוד פון אנ'אנאנימען בריף דורכצופיהרען די רעוויזיע, האט ארויסגערופען א דער-דריקענדע שטימונג צווישען דער יודי-שער בעפעלקערונג. דער עיקר האט מען מורא פאר מעגליכע פראוואקאציעס כצד די נאציאנאל-סאציאליסטען.

מאנטשעסטער אונטערן צייכען פון קריזיס

מאנטשעסטער ארבייט איצט דערהויפט פאר'ן אינערליכען מארק. — די גרעסטע אינדוסטריע-שטאט אין דער וועלט האט איבער א האלבען מיליאן ארבייטער

אין „בערלינער טאגעבלאט" שרייבט דער בעוואוסטער זשורנאליסט פויל שעפער פון מאנטשעסטער:

אין די לעצטע צעהן יאהר איז איי-ראפא פול מיט פערוואונדערונג און בעוואונדערונג פאר דעם שנעלן וואוקס פון ריזיקען אמעריקא. וואס איז פאר אונז מאנטשעסטער? טעקסטיל. אלערליי טעקסטיל-אינדוסטריע און דאס היסטא-רישע ארט פאר'ן פרייען האנדעל, וואס האט געזעהן אין פרייען האנדעל פון יעדען יחיד די זיכערסטע קוועלע פון אלגעמיינעם גליק. דאס אלץ בעציהט זיך נישט צו דער געגענווארט, נאר צו ערינערונגען, פערשטויבטע, אביסעל לאנגווייליגע זכרונות.

עס איז אבער אויך היינט פערהאן די שטאט מאנטשעסטער. איבער צוויי מיליאן מענשען. אין א שטח פון א האלבע באהן-שעה לאנג ליגט דאס, וואס איז נאך היינט דער גרעסטער עקספארט-צענטער אין דער וועלט. עס ווערט נאך איצט דא אויסגעארבייט מעהר באנוועל, ווי אין גאנץ פראנק-רייך און דייטשלאנד צוזאמען. אלערליי אינדוסטריען געפינען זיך דא. עס איז אויך פערהאן אזא פלאץ פאר נייע אינדוסטריע - אונטערנעמונגען, אז א גאנצע שטאט וואלט מען געקענט אויפן דאזיגען פרייען שטח אויפשטעלען. איבער דער דאזיגער אונגעהויער צו-זאמענשמעלצונג פון מענשען און מא-שינען, ארגאניזאציע און רייכקייט קען מען זיך קוים מאכען א בעגריף. דא פעהלט דאס שטורמישע און פלוצלינג אויפשטייגענדע פון די אמעריקאנער שטעט. דער אויפשטייג פון מאנטשעס-טער איז געקומען שטיל אלס א נאטיר-ליכע זעלבסטפערשטענדליכקייט. אהן רעש. אהן אייגענעם לויב. אהן בע-פוצונגען, און איהר פשוטקייט איז מאנטשעסטער געווארען קאלאסאל.

אמעריקא איז אמת נישט ווייניגער „פריי", אבער אמעריקא לעבט מיט'ן זייגער אין דער האנד. זי קען זיך נים אנזעטיגען מיט די סטאטיסטיקעס. זי וויל אונאויפהערליך זיך שפיגלען אין זיך אליין. מאנשעסטער איז ענטשטאנען אינסטינקטיוו, אהן סטאטיסטיקעס. די גרויסע און קליינע שפילערייען פון „בעוואוסטזיין און ציפערן" זענען דא נישט בעליבט. מ'טרייבט דא נישט גערן קיין דיסקוסיעס וועגען דער צוקונפט. אין דעם ריזיגען אויפבוי פון מאנשעס-טער הערשט א גאנץ אנדערער לעבענס-קיך ווי אין די פעראייניגטע שטאטען, און ווי אין צווייטען עקסטרעם, אין סאוויעטן-רוסלאנד. די דאזיגע ביידע ריזען האלטען גיכער פון אויפבוייטע-רונג ווי פון וואוקס. דאס זענען קוואנ-טיטעט - קאנטינענטען. מאנשעסטער טראכט היסטאריש און נאטירליך. מען זאגט, ס'איז דאס 19-טע יאהרהונדערט, ווי עס איז אייגענטליך גאנץ ענגלאנד. עס פעראייניגט זיך דאך מיט'ן 20-טען יאהרהונדערט אין דעם גרעסטן ווירט-שאפטליכען קריזיס פון דער מאדערנער צייט. ס האט אבער מעהר געהאט פון די גוטע צייטען, פון די פעטע יאהרען, ווי די אמעריקאנער פון זייערע לעצטע העכסטע מאדערנע פראספעריטי צייטען. דאס האט נאר אנגעהאלטען 7 יאהר.

לויט איהר אויפזעהן בעשטעטיגט מאנשעסטער פולשטענדיג די מיינונג, אז עס איז דאס 19-טע יאהרהונדערט. כ'גלויב, אז נאך אין הונדערט יאהר ארום וועט עס טראגען דעם דאזיגען שטעמפעל. עס האט דאס 19 טע יאהר-הונדערט מיט אזא געוואלדיגער עשירות מיט אזא זעלטענע סאלידקייט און פראכט פעראייניגט, אז עס דוכט זיך באמת, אז דא איז בעהאלטען די איי-ביגקייט. אויפ'ן ענגען שטח פון צענטער שטאט זענען צוזאמענגעפאסט אלערליי מאנגאס פון פיינסטען גראניט און מארמאר, ווי כאטש עס נאך אין ערגיץ נישט געזעהן, עס זעהט אויס ווי א קינסט-היסטארישער אלבום. דאס דער-מאהנט אין א צייט, ווען מאנשעסטער איז נישט נאר געווען רייך, נאר זי האט זיך אויך געפיהלט זיכער מיט איהר עשירות.

די איינוואוינער פון מאנשעסטער לייקענען נישט, אז זיי מאכען אדורך זייט יאהרען א קריזיס. און אז איצט איז דער קריזיס צוגעשפיצט צו דעם העכסטען גראד. זיי לייקענען אויך נישט אז דער קריזיס ריהרט אן דעם שורש פון זייער עקזיסטענץ אבער זיי רעדען דערוועגען מיט א זעלטענער, אבסא-לוטער רוהיגקייט.

פון די 585,500 ביינוואל-ארבייטער, וואס זענען נאך געווען אין יוני 1930 בעשעפטיגט אין מאנשעסטער, זענען היינט 65,162 אינגאנצען ארבייטסלאז און 56,494 האלב-ארבייטסלאז. א פירט ח"ק איז אלזא אהן ארבייט. עס איז אבער א סך ערגער, וואס אין יאהר 1930 האט מען עקספארטירט 1031 מיל-ליאן פונט ביינוואל, בעת אין 1912 האט מען עקספארטירט 1979 מיליאן פונט. א העלפט, אלזא, ווי היינט. א לאנגזאמע, אבער בסדר'דיגע ירידה, ענטשטער. כנגד צו דער ערוואכענדער קאנקורענץ פון דער גאנצער וועלט געגען „מאנגאפאל" פון מאנשעסטער. איצט איז די לאגע אזא אז דאס רוב פאבריקען, וועלכע האבען גאבייט זעצען אפ מעהר אין אינלאנד, ווי אין אויס-לאנד. פריהער איז געווען אומגעקעהרט.

היינט געהט 70 פראצענט פון דער פראדוקציע נאך ענגלאנד, 30 פראצ. קיין אויסלאנד דאס איז נאטירליך זעהר אנ'ערנסטער פאקט. אינדוסטריען, וואס קענען בעקליידען די גאנצע וועלט. זענען צוריק געגאנגען צו דער מדרגה פון בעזארגען בלויז דעם אינערליכען מארק.

ס'איז ממש צו שטוינען ווי מ'דער-קענט דאס ווייניג אויף די גאסען, אין די קינאס, אין די הטלען און גע-שעפטען. א זעלטען הויכע קוואליטעט פון די סחורות, הום זיי זענען ביליג. די בעפעלקערונג איז גוט געקליידעט. א סך בעסער ווי פאר דער מלחמה' אויך די ארבייטסלאזע שטעהן נישט אפ אין גוטע קליידונג, די דירות ווערען נים ביליגער. די בעפעלקערונג וואקסט כסדר. דאס אלץ קלינגט עכט פארא-דאקסאל.

בלויז איין יוד

ריגא (יטא) אין דער אינטערנאציא-נאלער סטודענטען-קאנפערענץ (צ. אי. ע.), וואס קומט איצט פאר אין ריגא, בעטייליגט זיך בלויז איין פארשטעהער פון יודישע סטודענטען, וועלכער נעהמט ארויס אין בעשטאנד פון דער ליטווי-שער דעלעגאציע.

געשטארבען דער סאדער גאון

בוראפעשט (יטא) דער סאדער גאון ר' מרדכי ווינקלער איז נפטר גע-ווארען אין 88. לעבענס-יאהר. ער האט געפיהרט צעהנדליגער יאהר די בעריהמ-טע ישיבה פון ערדשאליא מאד און אי גענשטאנען בראש פון די ארטאדאקס-שע רבנים אין אונגארן. זיין בעקאנטע גרויסער חבור אין לכה איז דער „לבושי מרדכי"

וועלכע חפצים טארען סעקוועס־טראטארען נישט צונעמען?

פערארדנונג וועגען איבערנעמען די מאגיסטראט-עקזעקוציע דורך דער שטייער-מאכט

(§) אין לעצטען נומער פון „דזיענ־ניק אוסטאווי" האט זיך בעוויזען א פער־ארדנונג פון מיניסטאָרען־ראט וועגען איבערנעמען דורך דער שטייער־מאכט די שטייער־עקזעקוציעס, וואס עס האט ביז איצט דורכגעפיהרט די קאמונאלע מאכט.

אין דער זעלבער פעראָרדנונג ווערען אויך אנגעגעבען די חפצים, וואס מען דארף ביים שטייער־צאהלער נישט צו־נעמען, דאס זענען: הויז־זאכען, בעט־געוואנט, וועש, און טעגליכע מלבושים, חפצים, וואס ווערען בענוצט דורך די פאמיליען־מיטגלידער צוליב זייערען א מום. לעבענס־מיטעל און בעהייצונג, וואס דער שטייער־צאהלער און זיין פא־מיליע האט נויטיג אויף א חודש צייט, חפצים און רויה־שטאפען, וואס דינען דעם שטייער־צאהלער צו זיין פאך (האנדווערק), חפצים וואס זענען נויטיג צו ערפילען דינסט פונקציעס. ביי א גייסטיגען ארבייטער, וואס לעבט פון א רעגולערע פענסיע, טאר מען נישט צונעמען קיין געלד, וואס בעטרעפט אזוי פיל ווי די פאמיליע האט נויטיג צום לעבען ביז זי בעקומט די נאהענטסטע פענסיע.

ביי א שטייער־צאהלער, וואס בעקומט נישט קיין פעסטע פענסיע, טאר מען נישט צונעמען דעם סכום געלד, וואס ער האט נויטיג זיך צו דערנעהרען מיט זיין פאמיליע א וואך צייט.

דעסגלייכען טאר מען נישט צונעמען קיין חפצים אדער געלד, וואס דער בעטרעפענדער האט בעקומען אין אוי־סערגעוועהנליכע פאלען, ווי למשל, בעת א קראנקהייט צו ראטעווען זיין געזונד.

ענדלי דטאר מען אויך נישט צונעמען קיין חפצים, וואס דינען אויסצופיהרען די רעליגיעזע ריטואלען אדער פאר לימודים, עהרען־אָרדענס, קדושין־רינג־לעך, פאמיליען־פאפירען אדער אנ־דערע אפירען פון שטייער־צאהלער און זיינע רעכענ־ביכער.

די געפאהר פון די שטייער־עקזעקוציעס בײַנאַכט און אין יום־טוב טעג

היינט גרויסע קאנפערענץ אין צענטראלע סוחרים־פעראיין

בקרוב געהען אריין אין קראפט 2 דעקרעטע - אוסטאַוועס, וואס וועלען שטארק בעדראָהען די אינטערעסען פון די ברייטע ווירטשאפטליכע קרייזען און נעמליך דער דעקרעט וועגען נייעם שטראף קאָדעקס, וואס ענטהאלט שווערע פאַרשריפטען פאר סוחרים און דער דעקרעט, וואס זעהט פאר צום דורכפיהרען פערזענליכע רעוויזיעס דורך די שטייער - עקזעקוטאָרען רע־וויזיעס און יום־טוב טעג און שטייער עקזעקוציעס ביינאכט.

דאס סוחר'טום גיט זיך נישט אפּ דעם געהעריגען דין וחשבון פון די געפאהרען אויף וועלכע ער ווערט אויסגעשטעלט דורך די דאָזיגע נייע געזעצען, וועלכע קענען נאך שוואכער מאכען דאס אַזוי אויך גענוג שווערע לעבען פון די סוחרים.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האלט דער סוחרים פעראיין פיעטרקאווער 70, אז די פליכט פון די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס איז אין איצטיגען מא־מענט אונטערצונעמען א געמיינזאמע אקציע, כדי צו מילדערן די שארף פון דאָזיגע דעקרעטען און רופט אויף היינט האלב 8 א זייגער א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון סוחרים־פאברי־קאנטען און האנדווערקער ארגאניזא־ציעס אויף וועלכע עס וועט אנגענומען ווערען א שטעלונג צו די דאָזיגע פראגען.

אויסגעבראכן שטרייק אין „גראנד האטעל"

פערסאנאל שוין געווארפען די ארבייט

(§) ווי בעקאנט האט אויסגעבראָ־כען א סכסוך מיט די אנגעשטעלטע פון „גראנד האטעל" און די ארבייטער האָ־בען נעכטען געזאלט פערשטרייקען, צו קיין שטרייק איז אבער נישט געקומען, מחמת די דירעקציע האט בעדראָהט אין פאל פון א שטרייק צו ברענגען א פער־סאנאל פון ווארשא און להיפוך ווען קיין שטרייק וועט נישט זיין, האט זי אוים־נעדריקט איהר גרייטקייט צו געהן אויף הנחות, הגם די דירעקציע האלט זיך ווייטער פעסט ביי דער פאָדערונג דורכ־צופיהרען א רעדוקציע פון פערסאנאל, ווייל אין שטאָק איז איצט אינגאנצען אומעטטיג און דער פערסאנאל מוז אין זעלבען צוזאמענשטעל, ווי דעמאלט בעת אלע שטאָקען זענען געווען טעטיג.

נעכטען אין אווענד איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון גאנצען דינסט־פער־סאנאל, אויף וועלכער עס איז בעשלאָ־סען געווארען גלייך צוצושטעהן צום שטרייק. די נאכט־זמיאנע וועט וואר־פען די ארבייט היינט 6 פריה. די טאָג־זמיאנע וועט באלד נישט צוטרעטען צו דער ארבייט.

„עזרת נשים" אין פינאנץ־אמט

פרעהט אייך ווייבער! סעקוועסטראטארקעס וועלי זיי אייך מאכען פערזענליכע רעוויזיעס

(§) ווי בעקאנט וועלען לויט'ן נייעם אוסטאוו וועגען שטייער־עקזעקוציעס די סעקוועסטראטאָרען האבען דאס רעכט דורכצופיהרען ביי די שטייער־צאהלער פערזענליכע רעוויזיעס, ווען עס וועט פאראן זיין א פערדאכט, אז דער בירגער דרעהט זיך ארוים פון נישט צאה־לען מיט פוילע תירוצים.

ווי שיקט זיך עס אבער, אז מאנס־לייט סעקוועסטראטאָרען זאלען דורכפי־רען פערזענליכע רעוויזיעס ביי פרויען? און אט אין פערשטענדיגונג מיט דער האנדעלס־קאמער וועט מאכט די שטייער מאכט אנשטעלען ספעציעלע פרויען סעקוועסטראטארקעס, וואס וועלען האָ־בען די אויפגאבע צו רעווידירען די ווייבער.

די בעסטע לאדעס ביליג און גוט

בעקומט מען אין דער

צוקערניע „אדלאו"

פיעטרקאווער 17, טעל. 247-22

אפארציע מיט וואפלעס 40 גראשען

גוט הארציגע מענשען רופט זיך אפ!

אויף וואלבארסקע גאס 12 וואוינט א ארימע פאמיליע זאנדבערג וואס מיטשעט זיך און גרויס נויט. דעם מאן און פאטער פון דער פאמיליע איז אקראנקער מענש אלונגען ליידע־נער און זייער איינציג 10 יעהריג יונגעל האט גע'ירשענט דעם פאטער'ס קרענק. די פאמיליע קלאפט אן די טיהרען פון אלע לאדזער יודישע אינסטיטוציעס און קען אין ערגעץ נישט אויספוילען מען זאל דאס קראנ־קע יונגעל שיקען ערגעץ אויף א זו־מער קאלאניע.

גוט הארציגע מענשען דארפען זיך דעריבער דערבארעמען איבער דער ארימער פאמיליע און איהר ארויס־העלפען אין דער נויט.

גנבים אויפגעבראכן א קאס און ארויסגענומען 10 טויזענד זל.

2 גרויסע וואוינונגס־גנבות אויף פולנאצנא גאס

(§) נעכטען זענען אין שטאט ווידער אמאל אויסגעפיהרט געווארען 2 איינ־ברוכען.

אויף פולנאצנא 5 האבען גנבים דורכ־געבראכען א מויער, דורך וועלכער זיי האבען אריינגעקריגען אין מאנופאקטור־געשעפט פון יחיאל מאיר ווינבערג, צוגנב'ענדיג מאנופאקטור־סחורות פאר 10 טויזענד זל.

— אין דער וואוינונג פון יוסף מו־גענדרייך פילסודסקי גאס 23 האבען איינברעכער מיט דער הילף פון אראפ אויפגעבראכען א פייער־קאסע, ארויסגע מענדיג געלד, ווערט־פאפירען און צי־רונג. דער שאדען איז גענוי נאכנישט בערעכענט, ווייל דער איינגעטימער גע־פינט זיך אויף זומער־וואוינונג אין גלאָוונא.

ווי האט געארבייט די לאדזער פאסט אין לעצטען חודש?

(§) אין פוחש יולי האבען לאדזער בירגער אוועקגעשיקט דורך אלע לאדזער פאסט־אמטען 1,631,800 געוועהנליכע בריף, 68,921 רעקאמענדירטע בריף, 2,124 ווערט־בריף, פאקעטען נישט אנ־געבענדיג דעם ווערט — 11,419, פאקע־טען אויפגעבענדיג דעם ווערט — 1,112 פאסט און שטעמפעל־פשעקאזען 13.829 שטיק אין אלגעמיינעם ווערט פון 1,662.60ג. איינצאהלונגען און אוים־צאהלונגען פון פק"א 18,252 אויף א אלגעמיינער סומע פון 7,939,079 זל. פאסט־אינקאסא 33,468, פאקעטען אויף נאכנאהמע 5.338.

אנגעקומען קיין לאדז פאר דער צייט מיט דער פאסט זענען 1,134,900 גע־וועהנליכע בריף 72,465, רעקאמענדירטע בריף, 2,024 ווערט בריף, פאקעטען נים אנגעבענדיג דעם ווערט 18,227, מיט אנגעבען דעם ווערט — 2,268, פאקעטען אוי נאכנאהמע — 3,755.פ, אסט־אינ־קאסע — 7,364, פאסט און טעלעגראף־פשעקאזען — 51,416 שטיק אויף א אלגעמיינער סומע פון 5,695,753 זל. איינצאהלונגען און אויסצאהלונגען פון פ. ק. א. 9385 אויף א אלגעמיינער סומע פון 992,370 זל. און 215,612 צייט־שריפטען.

שטאט-טעאטער צי געל. גאס 27

יידיש דראמאטיש טעאטער אין פוילן

ווילנער טרופע

XVII יאר. דיר. מזאה.

היינט דינסטאג 9 אויגוסט

פרנסה

מוזיקאלישע קאמעדיע אין 3 אקטען מיט מוזיק. טענץ פון ח. גאטעספעלד

ווער דארף האבען א „צעניק"?

א ויפקלערונג פון דער שטאט־סטראסטווא

(§) די לאדזער שטאט־סטאראסטווא האט בעקומען א אויפקלערונג פון אי־נערן־מיניסטעריום, וועלכע סוחרים עס זענען מחויב ארויסצוהענגען א פרייזען־צעטעל.

„צעניקעס" מוזען ארויסהענגען לע־בענס־מיטעל געוועלבער, יאטקעס, גא־סען־בוידען, רעסטאראנען, באהן־בופע־טען, צוקערניעס א. א. אונטערנעמונגען, וואס פערקויפען ארטיקלען פון טעגלי־כען געברויך.

פון צענניקעס זענען בלויז בעפרייט פויערים, וואס פערקויפען ארטיקלען פון איינגענער ווירטשאפט. דאגעגען דארף פראדוקטען, וואס ווערן פערקויפט דורך סוחרים, ווי קארטאפעל, קארן, גערשט האבער, קארן און ווייצען־מעהל, אלע מינים קאשע, גרינצייג, מילך, פוטער, אייער, קעז, סמעטענע און אנדערע מילכיגס און געבעקס מוזען האבען צענניקעס. דאס זעלבע איז נוגע עופות, אלע מינים קאלאניאל און גאלאנטעריע ארטיקלען, קאנפעקציע, בעהייצונגס און בעלייכטונג ארטיקלען ביי ארטיקלען, לעדער־ארטיקלען, די באנדאזשען, דעזינ־פעקציעס א. א. מוזען האבען א צענניק און דער פרייז מוז אויך זיין אנגעגעבען אויף דער באקונג פון די דערמאנטע ארטיקלען.

דער צענניק קאן זיין געדרוקט אדער געשריבען, מוז ענטהאלטען די דאטע, ווען ער איז צונויפגעשטעלט געווארען, נאמען פון דער אונטערנעמונג, און וועל־כע ארטיקלען עס ווערען אין איהר פער־קויפט.

——:§:——

טאג-כראניק

לאדז! 9. אויגוסט 1932

דינסטאג ז' אב תרצ"ב פ' ואתחנן

טייערער האלב-פלייש

(§) די פרייזען־קאמיסיע ביים מא־גיסטראט האט נעכטען בעשלאסען, אז דער פרייז פון קעלבערן־פלייש דארף געהעכערט ווערען מיט 8.4 פראצ. דער בעשלוס וועט אריין אין קראפט נאכדעם ווי ער וועט בעשטעטיגט ווערען דורך אלע אינסטאנצען, מאגיסטראט, וואיעוו־ואדזטווא און מיניסטעריום.

ארויספארערונגען פון א"י

עס זענען דערהאלטען געווארען ער־לויבנישען אויף צו פאהרען קיין ארץ ישראל פאר פאלגענדע פערזאנען: שיינוואלד חנה, אסאווסקא מלכה, אס־טראווייעצקא אסתר, ליבערמאן חנה. די דערמאנטע דארפען זיך ווענדען אין פאלעסטינא־אמט (שרודמיעסקא 29) מיט די פערזענליכע דאקומענטען, כדי צו ערלעדיגען די רייזע־פארמאליטעטען.

אויסערגעוועהנליך רייך פראגראם היינט אין „העלענאוו".

צוליב דעם גענעפיס בעשטעהט דאס היינטיגע פראגראם פון די בעסטע שא־פונגען פון דער מוזיק־ליטעראטור. קומט מאסענווייז צום היינטיגען גראנד־יעזען קאנצערט!

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען

היינט דיזשורירען פאלגענדע אפטיי־קען: א. דאנצער (זגערזשער 57), ה. גראשקאווסקי (11. ליסטאפאד 15), ב. גארפיין (פילסודסקי 54), ס. בארטא־שעווסקי (פעטריקאווער 154), ר. רעמ־ביעלינסקי (אנדזשעיא 28), א. שימאנ־סקי (פזשעגרזעלניאנא 75).

XXV

אונגט פון פרייד און געלעכטער!

!! מאגיליזאציע פון אלע יודישע הומאריסטען פון ווארשא און לאדז !!

דעם יודישען טעאטער-עולם, ווי די לאדזער יודען בפרט ברענגען מיר די פרעהליכע בשורה: דער בעליבטער לאדזער דיכטער גראף קאלי פייערט איצט זיין 25-יעהריגען יובל פון זיין ליטעראַרישער טעטיגקייט אין צוזאמענהאנג דערמיט קומט פאר דעם 24-טען ד. ה.

א גראנדיעזע

גראף קאלי-פארשטעלונג

אין יודישען טעאטער „פילהארמאניע"

? ווער וועט זיך אין דער פייערונג בעטייליגען — וואס וועט געשפילט ווערען ?

לייענט די ווייטערע אנאנסן! • לייענט די ווייטערע אנאנסן!

דער פארפערקויף פון בילעטען שוין זיך אנגעהויבען.

די שעהנע דײַטשע שפּיאָנקע אין אדעס

(3) (דערצעהלט פון א געוועזענעם שעף פון רוסישע קאנטער־שפּיאנאַזש)

אין איינעם פון די גרויסע ביקא־רעשטער זאלען איז געווען איינגעאָר־דנט א רוסישער קאנצערט־אָוונד פון א פילאנטראפּישער געזעלשאפט. אין דאָזיגען קאנצערט האבען זיך בעטיי־ליגט די בעסטע ארטיסטישע קרעפטען. דאס פּראָגראַם פון קאנצערט איז גע־ווען זעהר אינהאלטס־רייך און אויפ'ן אָוונד זענען ארויסגעקומען פארשטעהער פון דער העכערער געזעלשאפט אין בוקארעשט.

מיינע אגענטען האבען בעצייטענס מיר אינפארמירט, אז די שיינע עלע־אנארא וועט זיין אויפ'ן באל אין טעאטער. איך האב געשיקט נעבען א פּאר בילעטען פארטער און, ווען איך האב פערנומען מיין פּלאץ, האט מיר מיין געהילף אנגעוויזען. וואו זי זיצט. עלעאנארא האט זיך געפונען אין א לאזשע אין דער גע־זעלשאפט פון צוויי עלעגאנטע דאמען. אנגעטון איז זי געווען אין א קאסט־יום פון א קראנקען־שוועסטער.

אין רומעניען קען מען זעהר לייכט זיך בעקענען מיט א פרויענצימער. דאס ווערט געמאכט גאנץ איינפאך: מען שרייבט אן א בריוועלע און דער קאמערדינער טראגט עס אוועק. צו וועמען דאס בריוועלע איז אדרע־סירט. איך האב עס געטון אביסעל אנדערש. איך האב א היפּשע צייט געקוקט אויף איהר, נישט ארפּלא־צענדיג די אויגען, האב געשמייכלט צו איהר און אין איינעם פון די אנטראַק־טען האב איך איינינגע מאל פערביי־געשפּאצירט נעהבען איהר לאזשע, אנקוקענדיג איהר שארף מיט די אוי־גען.

א ווייל שפעטער האב איך מיר אנגענומען מיט מוט און, ארויסגעה־ענדיג אין פאיע, האב איך אויפגע־פאנגען איהר בליק און מיט א ווונק, געגעבען איהר צו פערשטיין, אז איך וויל זיך מיט איהר בעקענען.

דאס האט געהאט ערפאלג. אין א ווייל ארום איז זי ארויס פון איהר לאזשע און האט זיך מיט מיר בעגע־גענט אין פאיע, דארט האבען מיר געשלאסען בעקאנשאפט.

איך האב איהר דערצעלט, אז איך קום נאר־וואס פון רומענישען פראנט, איך האב אקורצען אורלויב זיך אפצו־רוהען און צו פערברענגען נאך די שרעקליכע שלאכטען, וואס איך האב איבערגעלעבט אויפ'ן פראנט.

איך בין געווען אנגעטון אין מיין מיליטערישען מונדיר מיט אקסעלבענ־דער און, ווען זי האט זיך דערוואוסט פון מיר, אז אז איך בין אן אדיוטאנט פון שטאב, איז זי געווארען צו מיר א סאך ציגעלאזשער און פריינדלעכער. דעסגלייכען האט זי מיר דערצעלט, אז זי איז א קראנקען־שוועסטער אין איינעם פון די שטאטישע מיליטער לאזארעטען און אז זי איז א געבארע־נע רומענערין, דערביי האט זי מיר פערזיכערט, אז זי איז קיינמאל נישט געווען אין רוסלאנד און זי בעהערשט נישט די פראנצויזישע שפראך.

איך האב איהר אין א פליסיקען פראנצויזיש געזעגענט אנצוהערעניש, אז איך בין ענציקט פאר איהר שענ־קייט, אז איך וויל האבען דעם כבוד צו זיין איינער פון איהרע בעקאנטע און האב איהר געבעטען, זי זאל מיר נישט אפזאגען צו פערברענגען אין איהר געזעלשאפט.

מיין לאגע איז אזא־הגב איך דער־קלערט, אז איך בין דא איינער אליין און וואלט גערען פערבראכט אין איהר געזעלשאפט, כדי ארויסצישלאגען זיך פון די שווערע איבערלעבונגען אויפ'ן פראנט.

פאר מיר איז עס נישט שווער גע־ווען צו שפּילען די ראל צון א פער־ליבטען, ווייל עלעאנארא איז ווירק־לעך געווען א שענהייט און האט גע־קענט בעצויבערען מענטשען. דערפאר אבער איז זי געווארען א סאך געפער־לעכער פאר מיר אלס שונא. נאך ווע־מען איך יאג זיך.

און אט אזוי האט זיך צווישען אונז ביידען אנגעהויבען א געפערליכע שפּיל. מיר האבען איינער דעם צווי־טען געוואלט פאנגען אין נעץ אריין.

נאך א קירצען געשפרעך האט עלע־אנארא צוגעשטימט, מיר זאלען פארען צוזאמען אויף אוונט־ברויט אינא קא־בארעט.—„דאס זומער־פויגעלע פליהט אויף דאס פייערל"—האב איך ביי זיך געטראכט.—„דער יעגער האט מזל צו זיין יאגד־האט זי געוויס ביי זיך געטראכט־זעהעודיג, ווי איך, אן אפי־צער פון גענעראל־שטאב, האב אזוי זיך צו געקלעפט צו איהר.

איך האב באלד בעשטעלט אן אוי־טא און האב אפגערעדט מיט איהר זי זאל ארויסגעהן דורך א זייטען־טיר. עלעאנארא איז פון טעאטער געפאהרען צו זיך אהיים זיך איבערטון, ווייל אין איהר קאסטיום פון א קראנקנשוועס־טער איז נישט געווען בעקוועם צו פאהרען אין קאבארעט.

וויסענדיג גענוי דעם אדרעס פון איהר דירה, האט עס מיר שטארק גע־וואונדערט, ווען זי האט געהייסען דעם שאפער פארען אויף אנ'אנדער גאס. איך האב עוין אפילו אנגעהויבען מורא האבען, אז דאס פירט זי מיר אין א פאסטקע.

– איך קען אייך איצט נישט איינ־לאדען צו זיך—האט עלעאנארא זיך אנטשולדיקט, ווען מיר זענען צוגעפא־רען צו א פריצישען בנין מיט גרוי־סארטיגע שפיגעל־פענסטער—איהר וועט זיין אזוי פריינדלעך מיר אפווארטען אין אויטאמאביל.

מיר איז אויסגעקומען צו ווארטען א היפשע ווײַלע און איך האב שוין גענומען צווייפלען, צי זי וועט בכלל ארויסגעהן. באלד איז זי אבער ערשי־נען אין א קאסטבאר קלייד, איינ־געהילט אין א טייערן פוטער. איצט האב איך אליין געמוזט צוגעבען, אז עס דארף טאקע נעמען צייט אזוי עלעגאנט זיך אויסצופוצן און צו פערוואנדלט ווערען פון אן איינפאכער קראנקנשוועסטער אין אן אריסטאקרא־טישער קורטיזאנקע.

דערזעהענדיג איהר, האב איך זיך נישט געקענט אפוואונדערן פון איהר פראכטפולער שענקייט און איך האב דאס איהר געזאגט אויס'ן קול. זי האט מיינע קאמפלימענטען אויפגענומען מיט דער זעלבער דאנקבארקייט, ווי יעטוועדע דורכשניטליכע פרוי.

–וואוהין פארען מיר?–האב איך גע־פרעגט איך בין דאך גאר פרעמד אין בוקארעשט. טא זייט זשע שוין מיין וועגווייזערין און פיהרט מיר אין יע־נע פלעצער, וואו מען קען געמיטלעך פערברענגען. איך גיב זיך איבער מיט גרויס פערגעניגען אין אייער רשות האב איך צוגעגעבען.

עלעאנארא האט גליקלעך א שמיי־כעל געטון, עס האט גארנישט אויס־געוויזען, אז די דאזיגע עלעגאנטע פרוי, וועלכע פארט זיך גאנץ רואיג פערברענגען אין נאכט־קאבארעט, איז א אדורכגעטריבענע שפיאנקע, וועלכע פערקויפט לענדער און רע־גירונגען און נוצט אויס איהר שענ־קייט אומצוברענגען לייכטזיניקע מענ־טשען, וואס פאלען אריין אין איהרע נעצען.

אין יענעם מאמענט, וואס איך בין געזעסען נעבען איהר, האט זיך מיר געוואלט פערגעסען, אז איך בין א שעף פון קאנטער־שפּיאנאזש און אז איך גרייט זיך צו פאקען א געפער־לעכע שפּיאנקע, וועלכע קריגט ארויס מלוכה געהיימנישען. עס האט מיר אויך נישט געשראקען די מעגלעכקייט, אז איך קען יעטוועדע מינוט אריינ־פאלען אין די הענד פון איהרע אגענ־טען און אומגעבראכט צו ווערען דורך זיי, אז קיינער זאל אפילו נישט וויסען, וואו מיין געביין איז אהינגע־קומען.

מיר זענען צוגעפארען צו איינעם פון די ערשקלאסיגע, אריסטאקראטישע קאבארעטען אין בוקארעשט. איך האב בעשטעלט אן אוונט־ברויט מיט שאמ־פאניער און געהייסען אריינברענגען וואס מעהר בלומען. איך האב דערמיט געוואלט דעמאנסטרירען מיין ברייטע האנט און פערשווענדען געלט אויף איהר.

עלעאנארא איז געווען זעהר א פריינד־לעך און אינטערעסאנט פרויענצימער, מיט וועמען מען קען פערברענגען געמיטלעך אן אוונט־צייט און זיך גוט אמוזירען.

איך האב בעמערקט, אז זי טרינקט שאמפאניער, ווי א געניטער טרינקער. איך גופא האב, דאגעגען נישט גע־קענט זיין אזוי פארזיכטיג אין טרינ־קען און האב זיך געשראקען פאר זיך אליין, אז איך זאל נישט קענען אויס־האלטען מיין ראל.

(דאס ווייטערע קומט)

די פריכט צו פיהרען האנדעלס-ביכער לויט'ן נייעם שטראף-קאדעקס

איז א שווערער קלאפ פאר מיזענדער יודישע סוחרים

הנדלס־ק'מער פאדערט צו ענדערן די דאזיגע שטרענגע פארשריפט

ווי בעקאנט, זעהט פאר דער נייער שטראף־קאדעקס 6 חדשים תפיסה פאר נישט־פיהרען קיין ריכטיגע האנדעלס ביכער.

נישט קוקענדיג דערויף, וואס די פאר־שריפט וועגען פיהרען ריכטיגע האנ־דעלס־ביכער איז אויסען די טובה פון די קרעדיטארען, וואס זאלען אין פאל פון א אופאדלאשטש קענען זיך דער־וויסען דעם אמת'ן פערמעגענס־שטאנד פון דער באנקראטירטער פירמע און ווי ארום קענען אויפנעמען זייערע חובות, בעדייט דאך די דערמאנטע פארשריפט א גרויסע געפאהר פאר די קלענערע סוחרים, וואס קענען זיך פשוט נישט ערלויבען די הוצאות, וואס ווענע פערבונדען מיט'ן פיהרען ריכטיגע האנ־דעלס־ביכער.

עס איז איבריג דערביי זיך אנצעווי־זען, אז פאר מיזענדער יודישע סוחרים איז דאס א נעוואלדיגער קלאפ, וואס איז עלול אונטערצוברעכען זייער גאנ־צע עקזיסטענץ.

ארויסגעהענדיג פון דאזיגען שטאנד־פונקט האט די האנדעלס־קאמער זיך גע־ווענדעט צו דער רעגירונג מיט דער פא־דערונג אפצושאפען לעת עתה דעם בע־טרעפענדען ארטיקעל פון שטראף־קא־דעקס פארענדערנדיג א פשרה אויסבעסע־רונג, לויט וועלכער די פליכט פון פיה־רען האנדעלס־ביכער זאל חל זיין נאר אויף פירמעס, וואס פאלען ארונטער דעם דעקרעט וועגען האנדעלס־רעגיס־טער ד. ה. אז האנדעלס־אונטערנעמונגען פון 4. קאטעגאריע און אינדוסטריע־אונטערנעמונגען פון 7. קאטעגאריע זא־לען זיין פריי פון צו פיהרען האנדעלס־ביכער.

צו דאס איז פאר יודישע סוחרים אנגענעמבאר אזא פשרה איז נאך א גרוי־סער ספק, מחמת מיר ווייסען גוט, אז

עס וועגען פארהאן פיל געשעפטען מיט פאטענטען דריטער קאטעגאריע, פאר וועלכע עפיהרען האנדעלס־ביכער הייסט מיינט א לוקסוס־הוצאה, וואס איז איי־בער זייערע כחות.

משונה'דיגער גלגול פון היטלער אין פוילען

פוילישע נאציאנאל-סאציאליסטען זאגען אז א קאמף דעם ציוניזם

(§) מיר האבען שוין מיט עטליכע חדשים צוריק געמאלדען וועגען די פרוך־וועהען, וואס קומען פאר אין שוים פון דער אויפגעקומענער פארטיי נס"ר, וואס בעמיהט זיך מיט אלע כחות צו־ריקצוקומען צו דעם מצב פון איהר גלאנץ־יאהרען באלד נאך דער מלחמה, ווען זי האט בעהערשט די מוחות פון א גרויסען טייל פון לאדזער ארבעטער־קלאס.

די אפגעשפאלטענע און צושפאלטע־נע פארטיי איז איצט געפאלען אויף א נייע המצאה. מתקנא זייענדיג זיך אין היטלער'ס ערפאלג, וויל זי איבער־בייטען איהר נאמען אויפ'ן נאמען „נא־ציאנאל־סאציאליסטישער פארטיי", האפ־ענדיג מיט דער קמיעה צו קומען צו כחות.

לעצטענס טוט זיך מאכי אין דער „פארטיי" אויף טיש און בענק. עס האבען זיך אפגערופען אלע גדולים פון די לאדזער לינקע נפ"ר, ווי וואיעוואדז־קי, פיבנא, סאמבארסקי און אנדערע און אויך דער צווייג פון הויפט־ראט, וואס איז לעצטענס פארגעקומען אין פוילען, איז אפילו געשאפען געווארען א רעדאקציע־קאמיטעט, וואס דארף אויסארבייטען דעם פראגראם פון דער נייער פארטיי.

דער דאזיגער קאמיטעט איז, צו וועלכען עס געהערען אויך די לאדזער פיהרער, ארבייט אויף אלע כלים און נאך א רייה ויכוחים און פערזאמלונגען, וואס זענען פארגעקומען אין לאדז, איז דאס פראג־ראם פון די קומענדיגע פוילישע נא־ציאנאל־סאציאליסטען און דער נאציא־נאלער פראגע פרעציזירט געווארען אויף פאלגענדען אופן:

די נאציאנאל־סאציאליסטען זענען נעגען אנדערען טראגער נעגען די מינ־דערהייטען, האלטענדיג, אז א מיטגליד פון דער נאציאנאלער מינדערהייט האט אויך רעכט צו זיין א פוילישער בירגער און אפילו — הימעל עפען זיך! — צו זיין א מיטגליד פון די נאציאנאל־סא־ציאליסטען (אלזא ליבעראלער ווי היט־לער?)

צוליב דעם וועלען טאקי די נאציאנאל־סאציאליסטען בעקעמפען אלע בעזונ־דערע נאציאנאלע בעוועגונגען, ווי דעם ציוניזם, די אוקראינישע און דייטש בעוועגונגען. די נאציאנאל־סאציאליס־טען זענען פאר פרייהייט פון רעליגיע און וועלען שטרעבען אפצושאפען אין די פעפער די רובריק „רעליגיע און נאציא־נאליטעט" (!) יעדער פוילישער בירגער איז אפאליאק און די רעליגיע איז גלייכ־גילטיג.

אין ווארשא זאל שוין די נייע פאר־טיי האבען „גרויס ערפאלג" און עס טרעטען ארייז אין איהר הויפטזעלביר סטודענטען.

אין לאדז, פאביאניץ, אזארקאוו, טא־מאשאוו, משענסטאכאוו א. או. וו. ווערט די „פארטיי" ערשט געשאפען.

הקיצור, מיר וועלען בקרוב האבען נאציאנאל־סאציאליסטען לויט א איינענ־ארטיגען שניט.

ווי, און וואס איז מיט'ן אנטיסע־מיטיזם?

אויך עטשלאנד איז דאס דער אלף און דער תיו פון דער נאציאנאל־סא־ציאליסטישער תורה. אויב די פוילישע נאציאנאל־סאציאליסטען וועלען דאס אויך נישט פערמאגען און דעם אנטי־סעמיטיזם אפשר פערבייטען מיט'ן ליבע־סעמיטיזם אפשר פערבייטען מיט א בלוי־סען קאמף מיט'ן ציוניזם, דאן מיט צו דער מעסע? סאציאליזם — נישט אנטיסעמיטיזם — נישט, טא וואס יא? אריכע פוילישע נאציאנאל־סאציאליס־טען, נעבעך!

טעאטער „סקאלא"

שרודמיעסקא 15, טעל. 232־2.

קינסטלערישער אנסאמבל

פון ווילנער און ווארשאווער ארטיסטען

פישער באַרסקא, שילער רבקה, ראזענבלום דבורה, בוזגאו חבל, בליאכער שבתי, לאנדוי שמואל, מעל־ניק נח'ם, סטרוגאטש יוסף, שריפטזעצער לייב.

היינט דינסטאג ד. 9-טען אויגוסט 9 אווענד צום 6. מאל

צום ערשטען מאל אויף דער יודישער בינע

„קייטען"

ה. לייוויק'ס גרויסע ווערק אין 3 אקטען רעזשי: ח. בוזגאן

I אקט: קאטארגע רעזשים און דאס אנטלויפען פון תפיסה.

II „ הונגער-שטרייק און אויסברוך פון רעוואלוציע.

III „ ברידער-קאמף און די נקמה פון צאר'ס דינער.

סיבירער און קאטארגע-לידער

ספעציעלע תפיסה־דעקאראציע און קאסטיומירונג

בילעטען אויף אלע פארשטעלונגען אין קאסע פון טעאטער „סקאלא".

אכטונג! ארבעטער-ארגאניזאציעס, געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס און פעראיינען קענען זיך ווענדען טעגליך פון 11 ביז 1 אין קאנצע־לאריע וועגען פארשטעלונגען און הנחות פאר זייערע מיטגלידער.

דירעקציע.

אורלוב אין קינדיגונגס-צייט

וויכטיגער אורטייל פון העכסטען אדמיניסטרא-טיווען טריבונאל

(§) א זעהר אקטועלער ענין איז אר־בייטער לאדז איז די פראגע צי א ארבי־טער בעקומען א אורלויב אין דער צייט ווען ער ווערט געקינדיגט פון דער אר־בייט.

די ארבייטס־געריכטען האבען גע־שאפען א פרעצעדענס, וואס איז אויך אפראבירט געווארען דורך די קיינז־ארבייטס־געריכטען, לויט וועלכען די ארבייטער קענען אין אזא פאל נישט בעקומען קיין אורלויב.

מיט א צייט צוריק האט א לאדזער בעקאנטע ווירטשאפטליכע ארגאניזא־ציע געקינדיגט א אנגעשטעלטען און פערלאנגט פון איהר זי זאל אויסנוצען דעם אורלויב אין דער קינדיגונגס־צייט.

די אנגעשטעלטע האט פערקלאגט די ארגאנזאציע אין געריכט און געווינען דעם פראצעס. דער אורטייל איז אויך בעשטעטיגט געווארען דורכ'ן אפעלא־ציע געריכט. דא האט די דערמאנטע ארגאנזאציע אפגעגעבען א אנהלאנגע אין העכסטען אדמיניסטראטיווען טריבונאל. דער לעצטער האט אבער בעשטעטיגט די אורטיילען פון די ערשטע צוויי אינ־סטאנצען.

שאפירו-רוצחים

מוען אפ מעשים רעים און אנטלויפען

(§) געלטען איז קיין לאדז געקומען דער קראשניעווער סוחר מאשקאוויטש מיט זיין 13־יעהריג יונגעל משה. צוריק־געהענדיג פון נאוואמיעסקא גאס נאכ'ן איינקויפען סחורה, איז פלוצלינג פון פרייהייטס־פלאץ אנגעלאפען א אויטא. דער פאטער האט בעוויזען אפצושפרינ־גען אן א זייט, דאגעגען דאס יונגעלע איז ארונטערגעפאלען אונטער די רעדער און בעקומען וואונדען איבער'ן גאנ־צען קערפער. נאכ'ן ערטייל'ן דעם פער־וואונדעטען יונגעל די ערשטע הילף האט פאגאטאוויע איהם אין א ערנסטען צו־שטאנד אפגעפיהרט אין אננא מאריא שפיטאל.

דער שאפער האט אויסגענוצט דעם ענטשטאנענעם טומעל און איז אנטלא־פען.

דאס גאנצע לאדזער מוזיקאלישע פוב־ליקום טרעפט זיך היינט, דינסטאג אוו. אין „העלענאוו" אויף די בענעפיס פון לאדזער סימפאנ. ארקעסטער.

געבוירען א קינד אין א מויער

(§) אין מויער פון הויז אויף באזאר־נא גאס 7 האט געלעבען די הוימלאזע 29־יעהריגע וולאדיסלאווא טאמאשעווס־קי פלוצלינג בעקומען געבורטס־ווייע און איידער וואס ווען געבוירען א מערע־לע. פאגאטאוויע האט די קימפעטארין מיט'ן ניי־געבוירענעם קינד אפגעפיהרט אין קימפעטארין־קליניק אויף נארוטאוויטש גאס.

מוטער איז ניט דעם זוהנ'ס דינסט

א אינטערעסאנטע שטאנדפונקט פון ארבייטס־מיניסטעריום וועגען פערזיכערונג אין קר.־קאסע

(§) די לאדזער קראנקען־קאסע האט בעקומען א אויפפאדערונג פון ארבייטס־מיניסטעריום, לויט וועלכע פרייוויליג פערזיכערטע אין דער קראנקען־קאסע (למשל, קליינע אונטערנעמער, ווי האנד־ווערקער, וואס פאלען נישט ארונטער דעם צוואנגס־פערזיכערונגס־געזעץ) אבער זיי קענען פער וויל'ג זיך פער־זיכערן צוזאמענדיג דעם אפצאהל לויט א בעזונדערע סטאוקע) האבען נישט קיין רעכט צו ארייננעהמען אין זייער פערזי־כערונגס־ביכעל פאמיליען־מיטגלידער ווי א מייסטער, וואס איז בעשעפטיגט ביים זיהן אלס דינסט, די קינדער, וועלכע זענען בעשעפטיגט ביים פרייוויליג פער־זיכערטען פאטער און זיין געשעפט.

יעדער פון די דאזיגע פאמיליען־מיט־גלידער דאס אבער נאטירליך דאס רעכט פרייוויליג זיך צו פערזיכערן אין קראנקען־קאסע אויף א איינ־זיינ־איג. דאס וועלבע אויך דאס בעשעפטיגען זיינער קינדער אלס אנגעשטעלטע און זיינער ש־ענט, פאלען, די קינדער נישט ארונ־טער די פליכט פון צוואנגס־פערזיכע־רונג.

לאמע, שטאמלער און הורציכ'טיגע מארען נישט זיין קיין לעהרער

(§) לויט א נייעם צירקולאר פון מי־ניסטעריום וועגען געזונדהייטס־מצב פון די מלוכה־בעאמטע, קענען אלס לעה־רער נישט צוגענומען ווערען מענשען בעלי־מום, מענשען מיט מיאוס'ע פנים־ער, מאנען־לעדערע, וואס עס טראגט זיך פון זייער מויל א שלעכטער ריח מענשען, וואס ליידען אויף הויט־קראנקהייטען, שטאמלערע, קורצזיכ־טיגע, מענשען מיט ציטערנדע הענד און אנד.

—§—

סכסוך אין קאנסטאנטינער פאבריק ווערט פערענדיגט

(§) ווי מיר האבען פאריגע וואך גע־מאלדען האט אין גראסבארד און הוי־מאנס פאבריק אין קאנסטאנטין אויס־געבראכען א סכסוך מיט די ארבייטער צוליב'ן נישט אויסצאהלען די לוינען.

מארגען וועט פארקומען א קאנפע־רענץ ביים ארבייטס־אינספעקטאר, אויף וועלכער דער סכסוך זאל ווערען ליקווי־דירט.

==§==

פון לאדזער האנדעלס-געריכט

געריכט אפגעווארפען די ביטע צו פערעפענטליכן אנ'אופאדלאשטש

(5) לעאפאלד קיליש, בעקערייבע־זיצער פון קאלאנאווסקי גאס 19 אין לאדז, האט מען מיט עטליכע וואכען צוריק פערעפענטליכט א אופאדלאשטש און קיליש אליין איז ארעסטירט געווא־רען.

דאן האבען די קרעדיטארען זיך גע־ווענדעט צוויי מאל צום געריכט מיט דער ביטע צו פערעפענטליכען א אופאד־לאשטש אויך קיליש'ס פרוי עמיליע און אויך זי צו ארעסטירען. דאס געריכט האט אבער די ביטע אפגעווארפען.

היינט וועט דאס געריכט בעטראכטען די ביטע פון קיליש'ן צו ערטיילען אים א גלייט.

* * *

אין אופאדלאשטש פון מאנופאקטור־סוחר הערש דוד גלאטער, וואס האט א געשעפט אין א לאדזער האלע, האט דאס געריכט בעשטימט א ענדגילטיגען טער־מין אויף פעסטצושטעלען די חובות. די דאזיגע אופאדלאשטש איז פערעפענט־ליכט געווארען נאך אין יאהר 1924.

* * *

אין אופאדלאשטש פון הענא ניטעל, בעזיצער פון א פאבריק פון שמעק־וואסער אויף וואלטשאנסקא 117 וועט מארגען פארקומען א קרעדיטארען פערזאמלונג מיט'ן אנטייל פון האנדעלס־ריכטער מא־לאכאווסקי.

טעאטער און קונסט

גרויסער ערפאלג פון לייוויק'ס „קייטען"

לייוויק'ס מייסטערווערק „קייטען" האט איינגענומען ביים לאדזער טעאטער־עולם, וואס פערפולט אלע נאכט דאס „סקאלא" טעאטער און מאכט דעם אנ־סאמבל לאנדויערנדע אפלאדיסמענטען.

היינט ווערען די „קייטען" ביי הנחה־פרייזען.

די „פרנסה" ביי די „ווילנער"

ביי די ווילנער געהט טעגליך מיט גרויס ערפאלג די „פרנסה". די אינטע־רעסאנטע קאמעדיע האט, זעהט אוים, שטארק אויסגענומען און האט אלע שאנסען זיך נאך לאנג צו האלטען אייפ'ן אפיש.

היינט — „פרנסה" ביי פאפולערע פרייזען.

צום היינטיגען בענעפיס

פון לאדזער סימפאנישן ארקע־סטער אין „העלענאוו"

היינט, דינסטאג, קומט פאר אין העלענאוו דער בענעפיס פון לאדז־ער סימפאנישען ארקעסטער מיט א זעהר רייכען פראגראם.

צווישען אנדערען ווערט אויך גע־געבען דער בעטהאווען־קאנצערט, גע־שפילט פון יונגען פידעל־ווירטואז מישא פאזנאנסקי, וועלכער האט שוין נישט איינמאל בעגייסטערט דעם לאדזער פובליקום מיט זיינע מוזיקאלישע אויפטריטען.

היינט, בענעפיס

פון לאדזער סימפאנישען ארקעס־טער אין העלענאוו. קומט מאסענוויז צו דעם [illegible] ערט.

אין „פילהארמאניע"

היינט און מארגען ווערט געגעבען די לעצטע 2 מאל די ראפעלטע פראגרא־מען: 1) אהו א מאמע, 2) א גרויסער קאנצערט מיט אנטייל מ' קאראלאוו.

ביי דיק לייבנקייט רעגולירט דאס נוצען א קורצע צייט דאס נאטירליכע Franciszka Józefa ביטער וואסער די טעטיקייט פון קיש־קעס שטארק דעם קערפער און מאכט איהם שלאנק.

ליבע אין קייטען

גרויסער סענסאציאנעלער ראמאן פון דער נאהנטער פערגאנגענהייט

(49־טע פארטזעצונג)

צפט איז ער געלעגען אויפ'ן בעטעל, אנגעשפארט אויף דער האנד און האט געטראכט וועגען יענער שעהנער לבנה־נאכט, ווען ער האט צום ערשטען מאל געטראכט וועגען זיין שטיף־מוטער און איז געווען ניי־געריג, וואס זי האט געטאנט, ווען זי האט געהערט, אז מ'האט איהם דא אהער אריינגעגעבען.

דאן איז איהם בעפאלען א צארן, דערמאנענדיג זיך, ווי אזוי דער פאטער האט געהאנדעלט מיט איהם.

אבער איך האב איהם אויפ'ן צעטעל. — ער האט נאך נישט דערגרייכט זיין ציל, איידער ער וועט קומען צו זיין ציל וועט ער זיך נאך טרעפען מיט מיר און דאס וועט זיין פאר איהם א ביסעל געפעהרליך.

— מיין הער! האט סטעפא געבעטען — אויב איהר האט ברעה צו ראטעווען אייער געליבטען, טארט איהר נישט צו לאנג שלעפען.

ווער ווייס, צי מ'האט איהם נישט איינגעגעבען עפיס א סם.

— האב נישט קיין מורא. דאקטאר פארבער האלט וועהר זעלטען מיט סם. אויף דעם גיט אכטונג די וואכט.

דאקטאר פארבער האט פיל אנדערע מיטלען. ווי אזעלכע געפעהרליכע זאכען, כדי פטור צו ווערען פון זיינע קראנקע.

און איצט זאלען מיר זיך שיידען. האט צוטרויען צו מיר, מיין קינד. און איינגיכען וועסטו הערען פון מיר. די הייסט סטעפא?

— יא, אזוי רופט מען מיך און איך וואוין אין אט דעם הויזעל.

און ווידער איז ער ארפגעשפרונגען פון זיין געלע־גער. איז צו, צו זיין פענסטערל, וואס איז געווען איינגע־רעהמט אין גראבע שטאכייטען. האט עס אן געוואוסט מיט ביידע הענד פרובענדיג. צי עס וועט געהן עס אויסצורייסען. אבער בחנם זענען געווען זיינע אנשטרענגונ־גען.

א רייז וואלט נישט אומשטאנד געווען עס אויסצורייסען. דאס פענסטערל איז געווען אזוי קליין, אז א מענש־ליכע קערפער וואלט נישט געקענט אדורכגעהן.

דורך דעם קליינעם פענסטערל האט ער ארויסגע־קוקט אין דרויסען; א נך מאל האט ער גאנצע נעכט אזוי געקוקט אויף דעם קליינעם שטיקעל הימעל, וואס ער האט געזעהן.

אויף די היינטיגע נאכט איז ער געשטאנען ביים פענסטערל, קוקענדיג, ווי שעהן די לבנה פערשפרייט איהר ליכט אויף דער וועלט.

— גליקליכע מענשען, — האט ער זיך געטראכט — איהר זענט פריי, און איך א געפאנגענער, מוז דא איינ־ציגווייז אויסגעהן!

שוין אכט טעג געפין איך זיך אין דעם דאזיגען אנשטאלט.

איך פיהל, אז מיינע כחות פערלאזען מיך.

אך, גאט! אך, גאט, ווי אזוי וועט זיך דאס ענדי־גען.

צי וועל איך דיך נאך זעהן, מיין ליבע סטעפא, צי וועל איך קענען האלטען די שבועה, וואס איך האב דיר געגעבען?

טראכטענדיג אזוי, האט ער א קוק געטון אויף דער וואנט פון זיין שטיבעל און ער האט פלוצלונג דערהערט א שטיל דראפען הינטער דער וואנט.

— דאס טוט אוודאי א מויז — האט ער געטראכט. — קיין מייז פעהלען נישט. — אבער מיטאיינמאל האט ער געהערט ווי מען קלאפט עפעס.

יאן האט שוין אויף קיין רגע נישט געצווייפעלט, אז אויך אזא אומגליקליכער ווי ער, גיט צייכענס פון זיך.

— ווער רופט מיך?

איצט האט ער דייטליך געהערט, ווי מען רופט: איך האב געהערט אייערע זיפצען און ווי איך זעה, ביזט אויך א קרבן פון דאקטאר פארבער. איך בין רעגינא סולקאווסקא, וועמען מ'האט געפאנגען, כדי אומצוברענגען איינציגווייז.

— די טנכטער פון ב בירגערמייסטער? אך, רעגינא, מיר זענען הייסט עס, ביידע אומגליקליכע, וואס פאר א פרייד וואלט עס געווען, ווען מיר קענען זיך זעהן.

— איך ארבייט, כדי דאס צו דערגרייכען — האט רעגינא געענטפערט, — איך האב שוין אנגעהויבען אונ־טערצוגראבען די מויער און איך האב געמאכט א גענוגנג גרויס לאך, אז עס בלייבט מיר שוין נישט קיין סך צו דער ארבייט, און ווען דו וואלסט מיר צוגעהאלפען, וואלטען מיר גאר גיך זיך געקענט זעהען און אדורכרעדען און אפשר וואלטען מיר אייערע אויסגעקלערט א פלאן, ווי אזוי צו אנטלויפען.

— איך בין מסכים אויף דעם, — האט יאן געענט־פערט — איך בין יונג און קרעפטיג און איך וויל פרייער צבדיגען אייער אנגעהויבענער ארבייט. און ווי אזוי האט איהר געקענט דורכלעכערן די מויער מיט די בלויזע הענד?

— איך בענוץ צו דעם די בלעכענע לעפעל. צום ערשט האב איך ארויסגעשיילט דעם קאלך, דערנאך האב איך צומאלט די ציגעל.

טוט אויך אזוי, און צעהלט אן פון פענסטער 150 צעל. פון דאנען דארף מען אנהויבען צו גראבען, ווייל איך ארבייט שוין לאנג אויף דעם ארט.

— איך וועל גלייך אנהויבען די ארבייט, — האט יאן געענטפערט א דערפרעהטער — איך דאנק אייך, וואס איהר האט מיר געשענקט צוטרוי'ען. איך האב נישט געהאט קיין טעות. איך בין אפילו אומשטאנד דאס לעבען אוועקצוגעבען אבי אייך צו ראטעווען.

נאך אין דער זעלבער נאכט האט ער מיט פייער אנגעהויבען די ארבייט.

אזוי האבען זיי אכט נעכט געארבייט צוזאמען און האבען די ארבייט דערפיהרט צו דעם, אז זיי האבען מיט די הענד געקענט ארויסשארען די ציגעל.

(פארטזעצונג קומט)

צוויי דריטעל קהלות אין מעהרען אהן רבנים

פראג (יטא) די מעג זענען פער- עפענטליכט געווארען סטאטיסטישע דא- טען וועגען דעם מצב פון די יודישע קהלות אין מעהרען, א פראווינץ, וואס איז מיט יאהרען צוריק געווען בערימט מיט איהרע גרויסע קהלות. לויט דער סטאטיסטיק האבען צוויי דריטעל פון די נאך עקזיסטירענדע מעהרישע קהלות איבערהויפט נישט קיין רבנים. בלויז 16 פון די עקזיסטירענדע 50 קהלות האבען אנגענער רבנים, אין די קהלות פעהלען אויך אנדערע כלי-קודש.

דער לאנדעס-פערבאנד פון די מעה- רישע קהלות צו די ראבינאטען איז כרע כטוע פראווינץ-שטעט, כדי צו דער- האלטען די ראזיגע קהלות און זייער פערמעגענס וועניגסטענס אלס עקספא- זיטורען פון די עטליכע גרעסערע קהלות דאס מוז געשעהן צוליב דעם נייעם קהלות-געזעץ, וואס זעהט פאר, אז א קהלה, וואס האט נישט קיין רב, ווערט אויפגעלעזט און איהר פערמעגען ווערט נאציאנאליזירט לטובת דעם שטאט.

אויף א מאטאציקל פון א"י קיין פוילען

ווארשא (יטא) קיין ווארשא זענען געקומען צוויי מיטגלידער פון א"י'דיגען ארבייטער ספארט-קלוב „הפועל", חפ"ץ און גראסמאן. די רייזע פון ארץ ישראל קיין פוילען האבען זיי דורכגעמאכט אויף א מאטאציקל.

אין ווארשא פערברענגען די הפועל- מאטאציקליסטען איניגע טעג. נאכדעם פאהרען זיי אפ צוריק קיין א"י דורך דייטשלאנד, האלאנד, בעלגיען און פראנקרייך. די גאנצע צוריקרייזע אויף דער יבשה מאכען זיי ווידער דורך אויפ'ן מאטאציקל.

ראדיא פראגראם

דינסטאג 9 אויגוסט

ל אד ז, (233.8) 11.58 שעה צייכען 12.05 טאג-פראגראם. 12.10 איבערזיכט, 12.40 וועטער-בעריכט, 12.45 פליטען, 3.40 פליטען, 4.35 קאמוניקאט פון צענטר. הידרא-גראפישען ביורא, 4.40 פראגראם, 5- פאפולערער סימפאנישער ארקעסטער, קאנצערט פון ווארשא פיל- הארמאנישען ארקעסטער. - 6. פראגראם 6.20 טאנץ-מוזיק (טר. פון טשעכאטשי- נעק) 7.15 פערשידענס,7.35 ראדיא פרעסע זשורנאל, 7.45 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער, פראג- ראם אויפ'ן נעכסטען טעאטער רעפער- טואר, -.8 פאפולערער קאנצערט פון ווארשאווער פילהארמאניע ארקעסטער -וועהרענד דער פויזע ליטערארישע פירטעל-שעה, 9.50בייגלאגע צום ראד- יא פרעסע זשורנאל 9.55 קאמוניקאט פון דער מיליטערישער וועטער סטאציע פאר פליה-וועזען, -.10 טאנץ מוזיק פון ווארשאווער קאפע-הויז „גאסטרא- נאמיא". 10.40 ספארט ידיעות 10.50 טאנץ מוזיק.

קופאן № 41 אויף אומזיסטע יורידישע עצות.

דער מעזיצער פונ'ם דאזיגען קופאן קאן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי - קאנסול פון אונזער רעדאקציע.

גילטיג היינט דינסטאג פון 3 ביז 4 נאכמיטאג

פאר דער בעקוועמליכקייט פון די פראווינצער לעזער.

Park Helenów

היינט, דינסטאג, דעם 9-טען אויגוסט
בענעפיס פון ארקעסטער
גרויסער סימפאנישער קאנצערט

מיט'ן אנטייל פון לאדזער פילהארמאניע-ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון סעווערין פיעטרושקא,
סאליסט מישא פאזנאנסקי פידלער-ווירטואז
- אין - פראגראם: פאטעטישע סימפאניע פון טשייקאווסקי || פידעל-קאנצערט פון בעטהאווען מיט דער בעגלייטונג פון ארקעסטער || אובערטורא טאנהויזער פון וואגנער

פרייז פון בילעטן צוזאמען מיט א פראגראם 1.10 זל. ● אין פאל פון א שלעכט וועטער ווערט דער קאנצערט פארקומען צומארגענס ד. ה. מיטוואך ד. 10. אויגוסט ● פרייז פון בילעטן צוזאמען מיט א פראגראם 1.10 זל.

ערשטער קלאנג-קינא „SPLENDID"
היינט פרעמיערע פון קלאנג-פילם
„דער בלוטיגער מזרח"
רעזשי פ. נאווינא. דער פילם אילוסטרירט די קאמפען פון דער גאנצער געזעלשאפט מיט'ן באראבארישען אקופאנט. טראגישע איבער- לעבענישן פון גרויסער ליבע. אין הויפט-ראלען: Iwa Obarska OEa Szabrańska, Mieczysław Cybulski, T. Ordeyg.
אנהויב פון די סעאנסען 4.30 6 .8 .10. -:- פרייזען ערנידריגט.

היינט און ווייטערע טעג!
פאריזער גייסטער
אין דער הויפט-ראל JOHN GILBERT עס בעטיי- ליגען זיך: Lila Hyams און Lewis Stone

RAKIETA
איינאיינציג קלאנג-קינא אין גארטען
שענקעוויטשא 40, טעל. 141-22

Zapisy do wszystkich klas
7 kl. koedukacyjnej prywatnej Szkoły Powszechnej
oraz do powstającego
Gimnazjum Męskiego Humanistycznego
Zenona Poznera
przyjmuje kancelarja przy ul. ZAWADZKIEJ Nr. 1
III p. tel. 237-27
od dnia 1 sierpnia w godz. 1—12 rano i 16—18 po poł.

Czesne w przedszkolu:	— 20 —	Zł. miesięcznie	
Oddziały I. II	— 25.—	„	„
„ III. IV.	— 30.—	„	„
„ V. VI. VII.	— 35.—	„	„
Klasy: IV. V.	— 40.—	„	„
„ VI. VII	— 45.—	„	„

Dzieci urzędników komunalnych i państwowych korzystają z zniżki

בעקאנטמאכונג
דערמיט מאך איך בעקאנט אונזערע געשעצטע קונדען, אז מיין רעסטאראן איז נישט איבערגעטראגען געווארען און אויפ'ן זעלבען אדרעס זיעלאנא 6 גיט ווייטער ארויס געשמאקע היימישע מיטאגען מיט בעדינונג. פלייש פון דריי געגנג פון 2.50 זל. פון פערשידענע מינים
איז פערהאן טעגליך צום אויסוואהל.
י. באדיני זיעלאנא 6, פראנט 1. שטאק, טעלעפאן 107.65
ס'ווערען אנגענומען בעשטעלונגען אויף מיטאגען א היימצושיקען.

אכטונג, ציישונגס-פארקויפער!
צוליב דעם, וואס די פערוואלטונג איז נאכגעקומען אונזער פא- דערונג צו רופען אן אלגעמיינע פערזאמלונג רופען מיר אפ אונזער פערזאמלונג, וועלכע האט געזאלט היינט פארקומען און מיר פאדערען אויף די מיטגלידער, אז זיי זאלען אלע ווי איינער קומען אויף דער פערזאמלונג זונטאג, דעם 14-טען אין פעראיינס-לאקאל ווסכאדניא 14
מיט אכטונג די סאניר-ונגס-קאמיסיע

די קאנצעלאריע פון
אינזש. א. רוסאק
געשוואוירענער איבערזעצער אין לאדזער קרייז-געריכט
פיהרט אויס איבערזעצונגען (פראנצויזיש, דייטש, רוסיש, ענגליש. איטאליעניש און יודיש)
אפטיילונג האנדעלס-קארעספאנדענץ ||| אפטיילונג בוכפיהרונג
בעמ.: די קאנצעלאריע פון אינזש. א. רוסאק געפינט זיך נארוטאוויטש-גאס 47 טעלעפ. 245-08, קווער אפיצינע און איז טעטיג פון 9 פריה ביז 7 אוונט.

דרוקזאכען
ווערען שנעל און פראמפט אין דער פיינסטער אויס פיהרונג אויסגעפערטיגט
●
קלעפסידרעס
צו זעהר ביליגע פרייזען ווערען אין פערלויף פון 1 שעה געדרוקט און אויסגעקלעפט אין דער גאנצער שטאט.
●
בוכדרוקעריי
ע. און מ. האמבורסקי
פיעטריקאווער 16. טעל. 100-47
פאכטער: מ. ב. ווין

„Praca"
Towarzystwo szerzenia pracy zawodowej wśród kobiet żydowskich w Łodzi, Wólczańska 21 tel. 167-15.
נעמט אן איינשרייבונגען פון שילערינס אויף
1) גאר סטעפ-מעכערי
2) דאמען-שניידעריי
3) האנד-שטיקעריי
4) קאפעלוש-מאכעריי
5) וועש-נעהעי
6) אנדולירען
7) מאניקור.
דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעטליג פון 1—9 מיטאג און פון 3-6 נאכמ.

ביים קויפען בוי-פלעצער
קאנט איהר שטענדיג קריגען א גוטע עצה פון גטוו. מאגיסטראט-בעאמטען בוי-טעכניקער אויף 11. ליסטאפאד 18 וו. 19, 2-טער שטאק.

איבערצייגט זיך
א שעהן גרויס צימער
מיט 2 פענסטער ביליג דירה-געלד. וואלבארסקא 35. וואוינונג № 34.

גייסטיגע פערגעניגען אויך הילף אין דער נויט!
ווילט איהר קומען צו אייער געוואונטשען ציל? קוועלט אייך אדער ט'דריקט אייך אויפ'ן הארץ? זייט איהר אין א פערלע- גענהייט? ווילט איהר האבען ערפאלג אין אייערע אונטערנעהמונגען? ווילט איהר זיך איבערצייגען ווער ס'איז דער ווירקליכער טרעפער, דאן געהט צום גוט בעקאנטען אין לאדז נאך פון פרידען-צייט דער בע- ווארוסטער פיזיאנאמיסט און געדאנקען-לעזער א. ליף דער איינציגער וויסענשאפטליכער בעל עצה-נובה, וועלכער האט שוין פיל מענשען פון גרעסטער פערלעגענהייט ארויס געפירט, ער ווייזט אן דעם וועג ווי אזוי צו קומען צום געוואונשטען ציל. דערויף זא- גען עדות אלע גרעסטע וועלט-צייטונגען פון אייראפא און אמעריקא זאגאר הסכמות פון רבנים. משכילים אויך דאקטוירים און פילאזאפען. טעגליך ווערט אנגענומען פון 9 פריה ביז 10 אוונד, אויף נארוטאווי- טשא 3, פראנט 1 שטאק היגיענא וואוינ. 4. שילער ווערן אנגענומען אויסצולערנען מיט זעהר שנעל, מיט א גאראנטיע, טעאַרעטיש און פראקטיש חכמת היד וחפרצות.

פארזיכטיג!
ג' דאמען און מענער!
דער קריזיס דריקט פון אלע זייטען אזוי, אז יעדער גראשן שפילט א גרויסע ראלע. אין צו שאנד קאן מען דאך נישט געהן, דעריבער רעקאמענדיר איך אייך, מיינע ג' דאמען און מענער, אז צו דעם צוועק האב איך צוגעגרייט א גרויסן אויסוואהל פון די נייעסטע פאסאנען און מאדערנסטע קאלירען
דאמען און מענער היטען
צו זעהר ביליגע פרייזען.
גלייכצייטיג ווערט אויך אנגענומען צו איבערפאסאנירן דאמען- און מענער- היטען פון גאר אלט אויף געגצליך ניי און אלעס צו ביליגע פרייזען.
געדענקט די אדרעסן:
פערדער, זגערזשער 7
לוטאמיערסקא 2, זגעזשער 20

לאנג- יעהריגער געריכטס-סעקרעטאר
שרייבט און ערלעדיגט אלערליי
ביטעס, אנקלאגעס און קלאגעס, עס
ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים ווי אויך אין שריי- בען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס (אפיעקאנסטווע)
שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטעס אויפ'ן יאהר 1932
ב. מאז. פעטריקאווער 10

Lekarz-Dentysta
S. WATNICKA
נארוטאוויטשא 49, טעל. 125-48
נעמט אן פון 10—1 פארמ. און פון 7—8½ נאכמ.

Dr. HALTRECHT
ספעציאליסט
פאר הויט און געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 12.30 ביז 1.30 בייטאג און פון 5 ביז 9 אוו. זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג.
פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע פרייזען

עלטערן!
בעפאר איהר פערשרייבט אייער קינד אין א חדר צום נייעם שול-יאהר 1932/33 בעזוכט דאס חדר
„תורה ודת" עם גן ילדים
פלאץ וואלנאשטשי (ניי שטאט) 6
בעקענט אייך מיט זיין סדר הלימוד און אופן פון ערציהונג, וועט איהר זעהן, דאס „תורה ודת" איז דאס איינציגע מוסטערהאפטע ערציהונגס-אנשטאלט פאר אייער קינד סיי אין למודי קודש סיי אין למודי חול. אינפארמאציעס און איינשרייבונגען פון נייע תלמידים פון 10—1 טעגליך. קינדער פון 4—8 יאהר ווערען אהיים געפיהרט דורך א ספעציעלען מענש.

דאס עלעקטראטעכנישע ביורא
Siła i Światło
פון וו. קרוקאווסקי
פאלודניאווא 23 טעלעפאן 139-32
נעמט אן דורכצופירען אינסטאלאציעס פון ליכט און קראפט, קויפט און פערקויפט מאטארען און ערלעדיגט אלע ארט עלעקטרישע איינריכטונגען אויף לייכטע בעדינגונגען.
ביליג, רעעל, שנעל און פינקטליך!

שוין ארויס פון דרוק
דאס אנטי-מלחמה-בוך פון יוסף בלייכמאן
„בלוט ביי דער טיסא"
מיר געפינען דארט הערצט-שפאנענדע איבערלעבונגען און שילדערונגען פון בעלא קונ'ס רעוואלוציע אין אונגארן.
צו בעקומען אין אלע בוכהאנדלונגען און ביי די ציישונגס - פערשפרייטער.

אבאנעמענטס-פרייז: פאר 1 חודש אין פוילען 5 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אנדערע לענדער 1.25 [illegible] אנאנסען-פרייז: פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער. אויבער דער טעקסט פיס 50 טייערער, פון די פרייזן ווערט נישט ערמעסיגונגען קיין רעבאט. פאר א מילימעטער-שורה פאר'ן טעקסט 14 גר. פרייטאג 24 גר. אין טעקסט 40 גר. פרייטאג 60 גר. נאך'ן טעקסט 13 גר. פרייטאג 18 גר.

Drukarnia E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Dzierżawca: M. B. [illegible]

Odpowiedzialny Red.-wydawca: [illegible]